

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvešča o nedeljski in praznični. — Inerati do 80 peti
vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inerati peti
vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA. Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Daladier o priznanju Francove vlade:

Francija ne sme biti v Španiji osamljena

Francoski parlament je z večino glasov odo bril namero Daladierove vlade, da že prihodnji teden prizna de iure špansko nacionalistično vlad

PARIZ, 25. febr. e. Francosko-španski parlamentarni odbor, ki simpatizira s špansko republikansko vlado je vložil v poslanski zbornici interpelacijo glede priznanja Francove vlade, češ, da je treba najprej čuti mnenje parlamenta, dočim se je vlada postavila na stališče, da je to stvar eksekutive. Včeraj popoldne je prišla ta interpelacija na dnevni red v pravnem, kdaj naj se določi dan razprave o njej. Predsednik vlade Daladier je zahteval, naj se razprava odloži na nedoločen čas in je v zvezi s tem postavil vprašanje zaupnice, štirje govorniki, člani francosko-španskega parlamentarnega odbora, pa so zahtevali, naj se razprava takoj začne in so tudi utemeljevali, da vlada generala Franca ni treba brezpogojno priznati, dokler ne umakne tujih čet iz Španije.

Daladier je nato izjavil, da Francija ne more dalje časa odlašati priznanja vlade generala Franca, ker so dogodki preveč resni in Francija ne sme priti v položaj, da bi morala braniti še tretjo mejo. Med drugimi je dejal:

Res sem sklenil predlagati ministrskemu svetu v ponedeljek, naj prizna vladu generala Franca. Kar se tiče varnosti tretje meje, naj povem, da meji ob Francijo na 600 km dolgi meji nacionalistična Španija. Zato mislim, da mora imeti francoska vlada dobro sosesitvo z dejansko vlado, ki je odšla vlada generala Franca. Kdo more misliti, da se bo republikanska vojska upi-

rala nekaj tednov? Tega ne misli niti Azana, ki je že davno prepričan, da je boj brezupen. Zato je svetoval Negrinovi vladi, naj sklene z generalom Francom mir. Ze 22. februarja nas je britanska vlada opozorila, da je prišel čas in da ne smemo zamuditi priložnosti za priznanje generala Franca. Tudi Anglija je odločena priznati Francovo vladu že prihodnji teden. Mi bomo po zaslugi tega sodelovanja z Veliko Britanijo mogli tudi v bodoče voditi velokodušno politiko in čučejo stražiti nad neodvisnostjo Španije, če bo treba. Mi imamo velike interese na Španskem in moramo zlasti zaradi mednarodne politike imeti svojega zastopnika pri vladi generala Franca, pa tudi zaradi naše narodne varnosti. Prepričan sem, da bo treba tudi le to mir čučejo braniti. Francija mora biti prisotna v Burgozu, ne pa odsotna.

Na proteste komunistov je Daladier odgovoril: Nisem imel pretenzij, da bi vas prepričal. Zaključujem z utemeljitvijo sklepa, ki sem ga sprejel. V Španiji Francija ne sme biti osamljena, kakor ne sme biti osamljena v drugih delih sveta. To politiko bomo izvedli izven okvira vsake stranke in brez slehernega pritiska. Pred očmi mi je samo varnost Francije.

Pri glasovanju o interpelacijah je 323 poslancev glasovalo za odklonitev 261 pa zanj. Nato so sejo prekinili.

V kulorjih narodne skupščine prevladuje mnenje, da je s tem izidom glasovanja francoski parlament stvarno pred osta-

limi formalnostmi priznal vladu generala Franca. Formalen sklep o priznanju vlade generala Franca bo vlada sprejela na ponedeljkovi seji, kar pa bo samo formalna posledica snodnjega glasovanja.

Berardova misija končana

BURGOS, 25. febr. AA. Francoski senator Leon Berard se je ob 10. dopoldne poslovil od zunanjega ministra nacionalne vlade generala Jordana, nato pa je odpotoval takoj v Pariz. Zaradi srečnega izida pogajanj vlada obojestransko zadovoljstvo. Šef politične sekcije nacionalističnega zunanjega ministrstva grof Casajoras je izjavil: Razgovori so srečno končani. Berard se bo danes samo še poslovil, uradni komunike pa bo objavljen v ponedeljek.

Lordska zbornica za priznanje Francove vlade

LONDON, 25. febr. e. Še preden sta Francija in Anglija službeno priznali vladu generala Franca, jo je zbornica lordov priznala kot edino zakonito. Te dni je bila namreč v zbornici lordov odškodninska razprava zaradi potopljene angleške ladje. Zbornica lordov je vprašala zunanjega ministra lorda Halifaxa, kakšen statut ima vlada generala Franca, kakor je lord Halifax odgovoril, da je za sedaj vlada generala Franca priznana samo de facto, dočim je republikanska vlada de jure. Ne glede na to se je zbornica lordov postavila

na stališče, da je treba tretirati vladu generala Franca kot polnopravno.

Republikanski vojni material ne bo vrnjen

LONDON, 25. febr. e. »Daily Telegraph« poroča iz Pariza, da je republikanska vojska pri umiku iz Katalonije na francosko ozemlje pripeljala s seboj znatne količine vojnega materiala, med drugim 250 letal, 150 težkih topov, izdelanih v Schneiderjevih tovarnah l. 1926, 150 protiletalskih topov švicarskega izdelka itd. List pravi, da ne more biti govora o tem, da bi Francija pristala na zahtevo generala Franca, naj se ta vojni material vrne nacionalistični Španiji, sicer pa je del tega materiala že porabila za opremo svoje vojske. Ni izključeno, da je bilo tudi to vprašanje predmet pogajanj senatorja Berarda z generalom Jordanom in da so se pogajanja zaradi tega tudi zavlekla.

Seja madridske vlade

MADRID, 25. febr. AA. Snoči je bila seja vlade. Po seji je bilo izdano uradno sporočilo, da so republikanski ministri obiskali srednje bojišče ter da so z občin stajanjem, kakor tudi z vojaško moralno zadovoljni. Na seji vlade so razpravljali tudi o zunanjih političnih vprašanjih. Seje so se udeležili predsednik vlade Negrin ter osem ministrov. Manjkali so trije ministri, med njimi Del Vayo, ki se mudi v Parizu.

Politični obzornik

O useslovanskih ideji

Slovansko idejo v zadnjem času zametavajo na Hrvaškem, pa tudi pri nas. Nasprotnikom slovanske misli se je pridružil celo stari »Obzor«, ki se je preje dolgi 70 let ogreval za slovanske ideale, ki mu jih je vcepil njegov ustanovitelj veliki Slovan vladika Josip Juraj Strossmayer. Tudi pri nas slovanska misel, ali kakor jo pod nemškimi vplivi radi imenujejo — panslavizem, — ni bila v preteklosti pa tudi danes ni posebno v čisti ne pri »Slovincu« ne pri »Slovenskem domu«, ne pri »Domoljubu«. Eno izmed teh gasil je svoječasno celo zapisalo, da ni zakrivil septembrske katastrofe bratske Českoslovaške prav za prav nihče drugi kakor nesrečni — panslavizem, ki sta ga sistematično negovala — kdo bi se ne smejal! — Masaryk in Beneš. Od teh vodilnih gasil katoliške javnosti se — recimo — blagodejno razlikuje Škerbec »Gorenjec«, ki je nedavno tega objavil članek, v katerem je zapisal: »Nihče ne more trditi, da ruski carji niso bili Slovani in da se niso za Slovane potegnili. Kdo je prišel Srbom na pomoč proti Turkom? Koga se je biva Avstrija vedno bala, kadar je imela opravke s Slovani? Prejšnja Rusija se je vedno oglašala za Slovence... Slovanstvo je danes brez vsake zastombe v svetu. Za Slovence edina rešitev je, da se predramijo in temeljito pregledajo svoje načrte za bodočnost. Dokler ne bomo imeli Slovani zastavljenega jasnega živčnega programa za slovanstvo, toliko časa bomo tavali vsak zase, vsak na svojem stranskem potu, pogubnem za nas. Dvestopetdeset milijonov Slovanov je ogromna množica, ali se je Slovani zavedamo in ali se je bomo Slovani sploh kdaj zavedali? Na to vprašanje moramo Slovani sami odgovoriti. Na nas samih je, Slovanski voditelji kvišku glave, začeti misliti, predno bo prepozno...«

Na drugem mestu piše isti list: »Kakor so Francozi šele nekako sto let za Anglijo resno posegli v evropsko zgodovino, prav tako je tudi nemški narod šele kakih sto let za francoskim z vso odločnostjo posegel v dogajanja v Evropi. To je za nas važna ugotovitev in na podlagi tega zaključka bo marsikdo mogel s precejšnjo točnostjo presoditi, kako se bo razvijal položaj v Evropi v dogledni bodočnosti... Če primerjamo rast drugih narodov z rastjo Slovanov, moramo priti do zaključka, da se bo tudi pri njih zgodovina ponovila, da bodo prej ali slej prišli tudi oni v položaj, ko bodo sami odločili o sebi in tudi o — drugih narodih. Zankrat vsaj še tega ne moremo trditi, saj nam dogodki zadnjega časa dokazujejo morda ravno nasprotno od našega pričakovanja, toda prišlo bo do tega prej ali slej! — Komu naj sedaj verjamejo ljudje v katoliškem taboru in »Slovincu« in »Domoljubu«, ali kranskemu »Gorenjcu«?

Iz spominov starega narodnjaka

Iz Maribora nam piše star narodni borec, ki je radi svojega narodnega prepričanja in delovanja v svojem življenju mnogo pretrpel:

Bilo je leta 1881. Po celjskih ulicah so hodile maskare in veseljačenje je trajalo pozno v noč. Slavilo je staro in mlado Kuranta, vse drugače, kakor dandanes. Tudi nas dijaše je zajelo veselo pustno razpoloženje. Tudi jaz sem bil s prijateljem v gostilni. O polnoči sva odšla, prijatelj domov, jaz pa sem krenil preko Glavnega trga na takratni »Burgplatz«, sedaj Dečkov trg. Tam je stal sredi trga spomenik cesarja Jožefa II. Slovenci smo smatrali ta spomenik za provokacijo. Zavedali smo se namreč, da so ga nemški in nemškutarski Celjani postavili ne toliko v počastitev vladarja kot takega, kakor predvsem zato, da proti Slovincem demonstrirajo za vodilno idejo vladanja Jožefa II. — za ponemčenje avstrijskih slovanskih narodov, ki ga je ta vladar prvi jel sistematično izvajati. — Prestopil sem nizko ograjo in zalučal kamen: odletela je spomeniku sablja. Vrgel sem drugel kamen in kosci manifeste o proglasitvi nemščine za državni jezik so padali na tla. Hrup razbijajočega in padajočega kamena je odjeknil v gluho noč. Zbežal sem in prišel neopaženo domov. Drugo jutro je bilo vse Celje pokonci. Splošno zgražanje. Uvedli so najstrožjo preiskavo. Mestna policija je bila dan in noč na nogah, da izsledijo zločinca. Toda brez uspeha, storilca niso iztaknili. V bližini spomenika so našli večje sivo ptičje pero, pa so modrovali, da je nemara sokolsko pero in da je zločin na spomeniku verjetno zgrešil kak član sokolskega društva v Ljubljani (»Sokola« je ni bilo takrat v Celju, pač pa je že obstajal, ako se ne motim, »Sokole« v Mozirju)... Sedem in trideset let kasneje, v letu osvobodjenja, je slovensko Celje odstranilo Jožefov spomenik, ki so ga Slovinci vedno smatrali kot nekaj Geslerjev klobuk. Pri tem je pomagal tudi moj sin.

Borzna poročila.

Curib, 25. februarja, Beograd 140, Paris 11.66, London 20.645, New York 44.125, Bruselj 74.05, Milan 23.15, Amsterdam 234.12, Berlin 176.50, Praga 15.05, Varšav 83.10, Bukarešta 3.37.

Turški zunanji minister o balkanskem paktu

Balkanski sporazum je realnost, na kateri temelji napredek vseh balkanskih držav

BEograd, 25. febr. AA. Turški zunanji minister Sukri Saradzoglu je sprejel snodi v turškem poslanstvu ob navzočnosti predsednika vlade Cvetkovića zastopnike domačega in tujega tiska in jim izjavil:

Zelo sem zadovoljen s svojim lepim potovanjem. V Bukarešti sem imel občutek, da ne delam zgolj z zastopniki štirih balkanskih držav, ampak s štirimi prijatelji, lahko bi celo rekli, s štirimi brati. Razstali smo se mirne vesti in duha, prepričani, da smo izpolnili dolžnost, ki jo vsi imamo. Videli sem vašo lepo domovino in občudoval, kar je jugoslovanski narod doslej ustvaril. Opozarjam vas na dejstvo, na živo realnost, na naš balkanski pakt, ki je zdrav temelj za vse naše države. Ponekod delajo teorije, dejstva pa pridejo za njimi. Ponekod so dejstva uvod v teorijo. Nam je potreben cilj in ideal, ki bo skupen vsem. Ta ideal vidim kot široko sintezo, v kateri bi se vsi naši narodi in vsi njihovi pripadniki, meščani in kmeti, ljubili kakor bratje in pomagali graditi čim dalje večji napredek. Da dosežemo ta ideal, bi se lahko brezkončno razpravljalo, ali naj začnemo z dejstvi ali pa s teorijami? Pustimo ob strani razpravljanje in upoštevajmo realnost, kakršna je. Ta realnost je balkanski pakt. Delajte za to, da postane balkanski pakt ne samo last držav, ne samo umstveni-

kov in voditeljev, temveč slehernega državljanja naših držav.

Bil sem v avdienci pri Nj. Vis. knezu namestniku in bom vedno ohranil v srcu ljubezni polno spoštovanje do njega. Sklenil sem tudi zelo dragocena znanja s člani vlade. Vselej, kadar se mi bo ponudila priložnost, bom brez pomisleka izbral to prijateljstvo in te prijateljske osebnosti, ki igrajo veliko vlogo v političnih zadevah sveta.

Po Saradzoglu izjavi je predsednik vlade Cvetković izjavil novinarjem: V veliko zadovoljstvo mi je, da sem mogel sprejeti v Beogradu zunanjega ministra turške republike g Saradzogla. Po sestanku v Bukarešti ugotavljamo, da so prijateljske zveze med našimi državami ostale enake in bodo vedno ostale.

Turški zunanji minister je že ponoči odpotoval iz Beograda.

Mir v časti in pravici

SOLUN, 25. febr. AA. Po vrnitvi iz Bukarešte je predsednik vlade Metaxas izjavil: Srečen sem, ker prinašam balkanskim narodom veselo vest. Prijatelji in zavezniki so ostali čvrsti kakor prej. Njihova prijateljstva in njihova zavezništva so takšna, da lahko odgovorijo vsaki eventualnosti. Mi ljubimo mir. Toda mir v časti in pravici. Upam, da bodo tudi ostali balkanski narodi sprejeli pogoje, ki jim bodo to zavarovali.

Iz finančnega odbora nar. skupščine

Ekspeze predsednika vlade in notranjega ministra Cvetkovića

BEograd, 25. febr. p. Finančni odbor narodne skupščine je danes nadaljeval svoje delo. Za današnjo sejo je bilo v parlamentarnih krogih kakor tudi v javnosti veliko zanimanje, ker je bil napovedan ekspeze predsednika vlade in notranjega ministra Dragiša Cvetkovića. Dvorana je bila polna narodnih poslancev in so bili prisotni tudi skoraj vsi člani vlade. Seja se je pričela ob 10. dopoldne z razpravo o proračunu notranjega ministrstva. Predsednik vlade, ki so ga poslanci živahno pozdravljali, je podal ob tej priliki svoj ekspeze o poslih notranjega ministrstva. Njegov ekspeze je vseboval zgolj pregled proračuna tega resora. Ob koncu je izjavil, da bo podal v plenumu narodne skupščine med proračunsko razpravo obširnejše poročilo in da bo ob tej priliki govoril tudi o vprašanjih vladne notranje politike ki interirajo parlamentarne kroge kakor tudi vso javnost. Po njegovem ekspezeju je finančni odbor prešel v debato. Ker bo proračun notranjega ministrstva odobren že na dopoldanski seji, bo finančni odbor zatem pričel razpravljati o proračunu finančnega ministrstva, nato pa v ponedeljek o finančnem zakonu. Na plenarni seji narodne skupščine v torek bo

že objavljeno poročilo finančnega odbora in se bo pričela v skupščini proračunska razprava v sredo 1. marca.

Debata o deklaraciji Pierlotove vlade

BRUSELJ, 25. febr. z. Včeraj popoldne je bila v parlamentu debata o vladni deklaraciji. Glavni govornik bivši min. pred sednik Spaak je dejal, da ima parlament popolno zaupanje v Pierlotovo vladu. V Martensovem primeru je delal za pomirjenje strasti ter ga ni nikdar istovetil s flamskim narodom. Nekateri poslanci so ostro protestirali proti nameri vlade, da reducira uradniške plače za 5%, predsednik vlade Pierlot pa je izjavil, da se redukcija uradniških plač mora izvršiti, ker se bo le na ta način preprečila inflacija.

Nato je parlament s 109 glasovi proti 47 sklenil, da se seja odgodi na ponedeljek.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Ciano na Poljskem

Italijanski listi poudarjajo, da Poljska že davno ni več satelit Francije

DUNAJ, 25. febr. w. Italijanski zunanji minister grof Ciano, je prispel snodi ob 20.30 s svojo soprogo na Dunaj. Po triurnem bivanju na Dunaju sta nadaljevala s posebnim vlakom pot v Varšavo.

VARŠAVA, 25. febr. p. Dopoldne je prispel v Varšavo italijanski zunanji minister grof Ciano, ki so ga na postaji sprejeli zelo slovesno.

RIM, 25. febr. e. Potovanju grofa Ciana v Varšavo pripisujejo italijanski listi izredno važnost. Po službenih obvestilih vrača grof Ciano obisk poljskemu zunanjemu ministru Becku, ki je lani v marcu posetil Rim. Obisk zunanjega ministra grofa Ciana na Poljskem je bil napovedan že davno in zanj ni bilo posebnih razlogov. Oba zunanja ministra bosta pre-

tresala vsa aktualna politična vprašanja, zlasti o ureditvi srednje Evrope. Vsekakor pa ima italijanski obisk v času italijansko-francoske napetosti prav poseben pomen. Tako piše »Tribuna«, da si Poljska ne dela iluzij glede svojih zvez s Francijo po sijajnem primeru, ki ga je pokazala Francija v septembrskih dneh ob času krize svoje zavezničnice Českoslovaške. Poudarja, da je poljska zunanja politika popolnoma svobodna in da je Poljska že davno prenehala biti satelit Francije. Vse italijanski tisk poudarja prisrčno odnošaje med Italijo in Poljsko in podčrtava zlasti moralno pomoč. Italije Poljski med českoslovaško krizo, ko je Poljska dobila Tješin.

Göbbels o pomenu oboroževanja zapadnih sil

Oster napad proti demokratičnim državam v listu »Völkischer Beobachter«

BERLIN, 25. febr. e. Propagandni minister dr. Göbbels objavlja v listu »Völkischer Beobachter« članek pod naslovom »Vojna na vidiku«, v katerem polemizira s kampanjo dela inozemstva proti Nemčiji. Demokracije izjavljajo, da morajo njihovi narodi prevzeti ogromne žrtve, za zaostvo oboroževanja, da ne bodo vsak hip izpostavljeni nevarnostim napadov avtoritativnih držav. Iz tega sledi, da so tako zvane demokracije pripravljene zrušiti avtoritativne države v hipu, ko bi se jim zdelo primerno, kajti v nasprotnem primeru vse to oboroževanje sploh ne bi imelo nobenega smisla. Nočemo napadati demokracij in nimamo namena, vsiljevati jim naših idej, ali kljub temu smo nevarni zanje.

Govorec o sovražnikih avtoritativnih držav pravi Göbbels: Celu ateistični boljševiki, ki so sovražno razpoloženi proti veri in cerkvi, se bratijo s katoliško cerkvijo edino zato, ker vidijo v nji sovražnika avtoritativnih držav. Vsemu temu je treba dodati še trditve ameriških listov, da je predsednik Roosevelt 31. januarja izjavil v senatu, da bodo v primeru vojne meje Zedinjenih držav v Franciji. Samo po sebi to ne bi bilo nič novega, ker so, kakor znano, meje Anglije tudi na Renu, meje Francije pa na Visli. Sistem nemških trdnjav, sila in moč nemške vojske se sploh ne upoštevata pri tem zares otročjem in smešnem sklicevanju na meje Demokracije bi storile dobro, če bi se malo bolj zanimale za to.

Italijanski komentarji o Halifaxovih izjavah

RIM, 25. febr. z. Italijanski listi obširno komentirajo govor angleškega zunanjega ministra Halifaxa, v katerem je podčrtal solidarnost Francije in Anglije pri reševanju vseh mednarodnih vprašanj in obsojil vojno kot sredstvo mednarodne politike. Italijanski tisk zaključuje svoje

komentarje s trditvijo, da se Anglija boji vojne in da se zapleteni mednarodni položaj po Halifaxovem govoru ni prav nič zboljšal.

Snežne razmere

Poročilo tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

z dne 25. II. 1939

Kranjska gora 810 m: 0, delno oblačno, 25 cm snega, sren, sankališče uporabno.
Kranjska gora-Vršč 1515 m: 0, delno oblačno, 10 cm snega, 35 cm podlage.
Rateče-Planica 870 m: 2, delno oblačno, 25 cm snega, južen, skakalnice uporabne.
Planica Slatna 950 m: 2, delno oblačno, 40 cm snega, južen.
Bohinj »Zlatorog« 530 m: 2, oblačno, 10 cm snega, južen.
Dom na Komni 1520 m: 0, sneži, 190 cm snega, pršič.
Koca na Zelenici 1534 m: —3, delno oblačno, 185 cm snega, pršič.
Dom na Kravcu 1700 m: —4, oblačno, 15 cm snega, 50 cm podlage.
Velika planina 1558 m: —3, delno oblačno, 45 cm snega, sren.

Angleška trgovinska pogajanja z Nemčijo

BERLIN, 25. febr. e. Trgovinski svetnik angleške vlade Gwatkin, znani sotrudnik lorda Runcimana izza njegove mislije v Pragi, se mudi že nekaj časa v Berlinu, kjer vodi preliminarne trgovinske pogajanja z nemškimi trgovinskimi krogi. Po obisku pri zunanjem ministru Ribbentropu je včeraj konferiral z ministrom za narodno gospodarstvo dr. Funkom, danes pa ga bo sprejel maršal Göring.

Čitajte »Slovenski Narod«!

KINO MATICA PREDSTAVE danes ob 16, 19. in 21. uri.
TELEFON 21-24
Najboljši ljubavni roman svetovne literature. Prvo vrstno libreto je iz rok priznanega avtorja po vsem svetu razširjene knjige »NA ZAPADU NIČ NOVEGA«, nemškega pisatelja ERICHA M. REMARQUE-a.

Trije tovariši

REŽIJA: Frank Borzage. IGRALCI: Robert Taylor, Franchot Tone, Robert Young, Margaret Sullivan. — Zagreb je bil vzhlečen nad tem filmom — predvajal se je skozi 18 dni. V Parizu teče že več tednov pri razprodanih predstavah. »Trije tovariši« je film sedanje generacije, film o iskrenem tovarštvu, film z najmočnejšo vsebino zadnjih let. Nabavite si vstopnice v predprodaji!

Nazadovanje industrije v Sloveniji

Zanimivi podatki iz poročila Zbornice za TOI o gibanju obrtnih, trgovskih in industrijskih obratov v I. 1938

Ljubljana, 25. februarja			
Ze nekajkrat smo opozorili na resen pojav, nazadovanje industrije v Sloveniji. Propadanje industrijskih podjetij pri nas in izseljevanje industrije na jug ni nikakor posledica krize, temveč ima strukturni značaj. Prav zaradi tega bi nas moral ta pojav še bolj skrbeti. Ob tej priliki se sklicujemo na statistično poročilo Zbornice za TOI o gibanju obrtnih, trgovskih in industrijskih obratov lani.			
Industrijski obrati			
četrtletje	prijave	odjave	več ali manj obratov
I.	4	4	—
II.	2	4	— 2
III.	5	3	+ 2
IV.	4	10	— 6
Vse leto	15	21	— 6
Trgovinski obrati			
četrtletje	prijave	odjave	več ali manj obratov
I.	225	188	+ 37
II.	227	137	+ 90
III.	249	101	+ 148
IV.	220	184	+ 36
Vse leto	921	610	+ 311
Obrtni obrati			
četrtletje	prijave	odjave	več ali manj obratov
I.	354	256	+ 98
II.	285	151	+ 134
III.	340	144	+ 196
IV.	255	192	+ 63
Vse leto	1234	743	+ 491
Gostinski obrati			
četrtletje	prijave	odjave	več ali manj obratov
I.	63	71	— 8
II.	104	54	+ 50
III.	86	49	+ 37
IV.	81	59	+ 22
Vse leto	334	233	+ 101

Glavna značilnost te statistike je naza-

dovanje števila industrijskih obratov. Med tem ko število drugih obratov narasča. Razveseljivo je predvsem, da narasča število obrtnih obratov, čeprav tudi to ni vedno zdrav pojav. V letih krize so se osamosvojili mnogi pomočniki, ker niso mogli dobiti zaposlenja, čeprav ni bilo potrebe po ustanavljanju obrtnih obratov. Toda v letih krize je število odjav obratov presegalo število prijav. Zdaj je razveseljivo že to, da se je število odjav zmanjšalo, kar kaže, da so bile lani premagane najhujše posledice krize. Narasčanje trgovskih in gostinskih obratov samih na sebi ni vedno razveseljiv pojav, ker je v mnogih krajih že preveč gostilnin in trgovin ter se zaradi tega pojavljajo primeri nezdrave konkurence in ker so številna nova podjetja že v naprej obsojena v konkuri. Skupno je število obrtnih, trgovskih in gostinskih obratov lani naraslo za 903 obrate, kar je zelo mnogo, vendar moramo upoštevati, da so bili novi obrati po večini manjši in ne posebno izpopolnjeni.

Značilno je, da je bilo odjav industrijskih podjetij v zadnjem četrtletju največ. Odjavljeni sta bili dve oprekalni, žaga, tovarna za izdelovanje zabojev, tovarna upogojenega pohištva, obrat za izdelovanje predmetov iz kavčuka itd. Pri tem je zanimivo tudi, da je bilo v zadnjem četrtletju vloženih tudi precej prošelj za ustanovitve industrijskih podjetij, toda bile so negativno rešene.

Vsekakor zasluži pojav nazadovanja industrije v Sloveniji posebno pozornost in treba je ne le iskati vzroke, temveč jih tudi odpraviti. Med glavnimi vzroki nazadovanja industrije pri nas gospodarski in navajajo previsoko splošno obdavčitev ter visoke strošarine in samoupravne davščine.

Obletnica smrti narodnega borca

Ljubljana, 25. februarja
Njegovo ime je sicer marsikomu neznan, a večno bo živelo med tistimi, ki so poznali njegovo delo in idealizem. Ljubeč Bratuž je znal tudi za svoje ideale umreti. Umrl je star šele 35 let.

Rodil se je 17. februarja 1902. Ze v šoli je dosegel izredne uspehe. V 1922. letu je dosegel izredni uspeh na gimnaziji, ko je bil končan šola. Izbruhnila je svetovna vojna. Blizu njegovega doma je bilo bojišče. Hodil je dvakrat ranjen in pozneje so ga tudi zapirali. Toda ostal je idealist. Bivil se je tudi z velikim vnuom z glasbo in l. 1919 je položil izpit za učitelja glasbe.

Ostal je med svojimi rojaki, nezlojmljivo volje, vztrajen in odločen. Zato je pa moral tudi trpeti. Romal je iz kraja v kraj in povsod budil ljubezen do naše lepše domovine. Skof Sedej ga je povabil, naj bi ustanovil prosvetno cerkveno organizacijo. Uspehi njegovih organizatornih sposobnosti so se kmalu pokazali. Toda preganjanje se je začelo. Ko se je vrnil iz ječe, mu je umrla mati. In še materin pogreb ni smel biti takšen, kakršnega si je želel sin.

L. 1933 se je poročil. Prosvetnega dela ni opustil. Služboval je v Podgori. Nekoč so ga povabili k zaslišanju. Vrnil se je, a ne več zdrav. Ozirom na njegovo ženo in otroke ni bilo. Na smrt bolan je legel. Na svoji 35-letni rojstni dan je umrl. Neštet, ki so ga ljubili, ga niso smeli videti niti mrtvega. Tudi na zadnji poti ga niso mogli spremljati. Šele pozneje se je zbralo ljudstvo ob njem. Še vedno romajo k njemu. Tiho, oprežno, sklonjenih glav... Toda prihajajo. Nekoč bodo ponosno dvignili glave lepšim dnevom naproti.

Klavirski koncert A. Borovskega

Ljubljana, 25. februarja
Včerajšnji koncert Aleksandra Borovskega je nudil izredni umetniški užitek. Slavni pianist predstavlja priznano svetovno kapaciteto v klavirski umetnosti. Njegov ton je oblikovan do zaključene estetsko-vsebinske celote ter mu ni morda nekaj zgolj akustično-materialnega, marveč poduhovljeno gibanje, iz katerega čuti človek vso moč muzikalnih globlin. Nekaj posebno privlačnega je v njem, toplega, mirnega in hkratu do najtanjših elementov vzemirjenega, da začutimo iz tega tekočega muzikalnega vrvenja življenje duha. Zato je Borovskega igra toliko močna, da pritegne človeka celega in učinkuje nanj tako zelo, kakor da bi vsa prešla vanj in postala bistven del njegove duševnosti. To daje Borovskemu mojstrstvo klavirske igre, ki je sodasno izoblikovano do največjih tehničnih potankosti, nastavek, pedaliziranja, vzporedne oktavne in vse tiste tehnične fineise, ki zahtevajo virtuozno, so Borovskemu igrača. Instrument obvlada dovršeno in tako leto za leto vedno znova potrjuje svojo umetniško zrelost in moč. Mojstrstvo in virtuoznost se v njegovi umetniški osebnosti združujeta do redke popolnosti in predstavlja zgoščeno ter prav toliko prodorno harmonično enoto v idealnem približanju estetski smotnosti. Zato je Borovskega klavirska interpretacija bodisi Bacha ali Liszta ali kogar koli drugega trdno postavljen estetski lik, zgrajen na dosledni logični in estetsko-intuitivni zakonitosti osebnega ter oblikovnega reproduktivno-stvarilskega momenta, ki dajeja v skupnosti poustvarjeni umetniški značaj ter izraz resničnega notranjega doživljanja.

Borovskega program je bil skrbno in kvalitativno odlično izbran. Bachova »Toccata za orgle v d-molu (Tansigova priredba)« je dobila z Borovskim polni orgelski zvok in veličastnost, »Šest invencij« pa tisto mehko lirčnost, prozornost in nežnost, s katero se je približal pianist velikemu Bachu na moč iskreno ter znal invencijske elemente sintetično povezati s strogo razvojno logiko in ostrino Bachovega stila. Enako se je poglobil tudi v Bachovo tehnično težko, dramatično močno in veličastno »Kromatično fantazijo in fugo«, ki je z Borovskim izvenela v naravnost stvarilskega interpretacija. Sledila je znana Beethovnova Waldstein-sonata v c-duru, op. 53 (Allegro con brio, Largo, Moderato — Prestissimo), ki se ji v sicer klasični oblikovanosti poznajo romantični vplivi, javljajo se v nemirnem prelivanju in pogostih večjih skokih, katerih razgibanost spreminja strogo linostnost v svobodnejše sproščeno se potek. Zatem je Borovski zaigral dve domači skladbi: Kučev »Nocturno«, ki je bolj vaze zaprto doživetje in pa Papanopolov »Kolo«, katerega živahna ritmika in pestra melodična sta močno efektivni ter sta zato vzbudili pri občinstvu navdušenje; interpretacija je bila seveda vzorna. Končno je v sijajni izvedbi še prikazal Chopinovo »Fantazijo — Improvizacijo« ter »Scherzo v cis-molu in pa Lisztovo »Junaško elegijo« ter učinkovno, virtuozno »Ogrsko rapsodijo št. 10«. Dodal je še Ljadovo »Tabatière à musique«, Lisztovo »Campanello« in tri Chopinove skladbe. Naša glasbena publika ga je prešla z velikim razumevanjem, navdušenjem in priznanjem, bogatejša za doživetje, ki ga ji je posredoval priznani pianist. Takšnih umetniških večerov si še želimo, prepričani, da bodo izdatno prispevali naši glasbeni izobražbi ter dvigali estetske okuse do vedno višjih kvalitativnih glasbene umetnosti.

Borovski je igral na novem koncertnem Bechstein-klavirju, ki ima zelo sočen, polno zvočen ton, kakršnega med doseganjimi klavirji, ki so služili našim koncertnim izvedbam, še nismo imeli. Nov klavir si je izposodil ljubljanski konservatorij od omenjene trdnice in nujno potrebno bi bilo, da bi postal tudi njegova last, kar bo za naše solistične koncerte velikega pomena. Kolikor nam je znano, se je vodstvo konservatorija obrnilo na premočnejše ljubitelje glasbe, da v ta namen priložijo svoj

dar. V interesu našega glasbenega življenja je želeli, da bi se odzvali tudi tisti, ki se doslej še niso in dokažejo svojo mecenasko naklonjenost podobno, kakor je to na slovanskem jugu tako pogosto; in potem smemo upati, da bomo večkrat imeli priliko slišati odlične koncerte, kot večeraj. — od. —

Živilski trg

Ljubljana, 25. februarja
V tej zimi so bile gospodinje lahko zadovoljne z zalogami na našem trgu, saj je bilo vedno toliko blaga, kakor da je jesen neposredno prešla v pomlad. Ko je začelo primanjkovati nekaterih vrst domače zelenjave, jo je nadomestila uvožena. Tako je bila n. pr. na trgu zelo dolgo domača cvetača, dokler niso začeli prodajati dalninskih, ki zdaj še vedno prevladuje med uvoženo zelenjavo ter jo prodajajo po 3 do 4 din kg.

Zdaj pa prodajajo na trgu tudi že nekatere izrazite pomladanske prideleke. Tako je pred dnevi vzbudil pravo senzacijo prvi grah v stročju, že tako lep, kakršnega pridelamo pri nas šele junija. Prispel je iz južne Italije. Nekateri posebno zgodnje prideleke uvažamo tudi iz Egipta. Razen graha je zdaj naprodaj tudi že novi krompir, a prodajalci ga prodajajo le v večjih količinah po 10 din kg. S solato je trg skoraj prav tako dobro založen kakor je bil jeseni, čeprav domače solate ni razen radiča in motovilca. Med uvoženo solato je najdražja ledenka, in sicer po 12 din kg. Zimske vrste prave solate so že po 6 din kilogram.

Po pustu je bil trg do danes slabo založen in tudi prometa ni bilo skoraj nobenega, danes je pa bilo sorazmerno mnogo blaga in posebno dobro je bil založen perutninski trg. Ker je zlasti mnogo jajc, so se še nekoliko pocenila, tako da zdaj že prodajajo najcenejša po 50 par komad, lepša pa po 10 din 16 komadov.

Iz Trbovelj

— »Matura« na trboveljskem sokolskem odru. Drevo ob 8. uri bo tukajšnjem sokolskem domu premiera Fodorjeve »Mature«, komedije v 3 dejanjih. — Sokolsko gledališče v Trbovljah je izdalo za to priliko posebno številko svojega glasila »Gledališki list«, v katerem podrobno obravnava pomen in smisel te zanimive komedije. — Naslovna stran številke je posvečena spominu Ivana Cankarja, kar daje tej številki poseben pečat. — Drugi važni moment, ki ga omenja glasilsko sokolskega gledališča pa je 15letnica udeleževanja enega najboljših sokolskih igralcev brata Plavška Roberta na sokolskem odru in enako praznovanje 10letnice br. Raka Milka, ki se jih glasilsko hvalježno spominja.

— Nogometna tekma med tukajšnjim SK Amaterjem in ljubljanskim SK Grafiko bo v nedeljo popoldne ob 15. uri na igrišču SK Amaterja Tekma bo zanimiva zlasti, ker je SK Grafika Trboveljskemu znan kot prvotracen in tehnično izredno rutiniran klub. Amaterci pa so spali zimsko spanje in morda jih bo nedeljski poraz zopet prebudil iz letargije k novim podvigom na zelenem polju.

Iz Kranja

— Osebnost. Na drž. real. gimn. je nastopila mesto telovadne učiteljice gđ. Kump Hilda.

— Sokolsko društvo v Strazišču priredi v nedeljo 26. t. m. ob 19 uri v Sokolskem domu F. S. Finžgarjevo ljudsko dramo v 3 dejanjih »Razvalina življenja«. Cene običajne.

— Tradicionalno gledališko reduto je na pustni torek posetilo številno občinstvo. Glavna dvorana kakor tudi stranski prostori so bili zelo prijetno in bogato dekorirani; zlasti velja to za vestibul in bar. Zabavo so poživile številne maske, ki so bile zelo elegantno izdelane. Pozornost je vzbujala zlasti skupina dvoglavih lutk. Nagradno tekmovanje, ki tudi letos ni ostalo, je bilo zaradi velike konkurence silno zanimivo in je bilo le težko določiti katera maska naj bi prejela nagrado. Obiskovalci, ki so imeli pri izbiri mask odločilno besedo, so končno odločili za skupino mornarjev, ki je prejela kristalni servis. 3. nagrado je dobila gđ. Plahuta Boža za idejno najboljšo masko (Chamberlainov dežnik). Izredno dobro razpoloženje je pridržalo še v poznih urah mnoge goste v pustnem razpoloženju.

— Slanikova pojedina — kulinarčna razstava. Točno ob napovedani uri je bila odprta v veliki dvorani hotela »Stare postle« kulinarčna razstava, ki so si jo ogledali tudi tečajniki gostil tečaja z g. zbor svet. Peterlinom in predavatelji na čelu. Vsem posetnikom je tolmačil pripravljeno posameznih jedil strokovnjak. Na okusno pogrnjenih mizah je tudi najbolj razvajan posetnik lahko opazil novosti v pripravi morskih rib, zlasti pa najrazličnejše pripravljene slanike. — V večernih urah je prišla slanikova pojedina, ki je bila pripravljena prav veleumestno. Streglo je gostom številno osobe, da ni bilo nepotrebnega čakanja, za zabavo pa je skrbel salonski orkester. Tako z eno kakor z drugo prireditvijo je hotelir g. Lieber v polni meri dokazal, da je njegovo podjetje zmerno v vsakem času postreči tako kot se od moderne hotelske industrije danes zahteva.

— Divji prašič, ki ga je pred tedni ustrelil g. Boh na Kočevskem, je sedaj pripravljen razstavljati v Adamičevi trgovini in vzbujati veliko pozornost. Prenarjal ga je g. Bele F. prav strokovnjaško. V izložitbi bo še nekaj časa nato bo na bistril glavice v gimnaziji.

— Da se odpravi beračenje, je izdalo Združenje trgovcev tablice, ki opozarjajo, da je lastnik prispeval za uboze Združenju trg. ki izplačuje potem vsem prilaganjem manjše zneske. Aklita Zdrži trg je prav hvalevredna, saj bodo prebivalci sedaj rešeni večnega nadlegovanja, posebno pa nekatere nepridipravov, ki so izkoriščali dobrotljivost in razen denarja sploh niso sprejemali darov. Prinetilo se je celo večkrat, da so puščali darovani

kruh po stopniščih ali pred vrati. Dobro bi bilo, da bi se napravil spisek vseh podpornih vrednih rezev, da bi tako tisti, ki to zaslužijo v resnici prejeli izkupička odkupljenec izdatno podporo.

Drevo ob 20. redni občini zbor kreditne zadruge državnih uslužbencev v prostorih nabavljalne zadruge v Jenkovi ulici.

— Lutkovno gledališče v Narodnem domu vprizori v nedeljo 26. t. m. ob 15. uri v predavalni dvorani Narodna slovensko predstavo »Gasperček-čarovnik«. Starše opozarjamo na ljubko igrico. Vstopnina za odrasle je 3 din, za mladino 2 din.

Maskerada škofjeloškega Sokola

Škofja Loka že dolgo ni videla prireditve, ki bi bila v svoji lepi ubranosti in sijaju na tako visoki stopnji, kakor je bila maskerada v nedeljo zvečer v vseh prostorih prostoranega Sokolskega doma. Mnogo dela je dalo, da so bili prostori izpremenjeni skladno z nazivom v »polarnem siju«, geslo, pod katerim je bila prirejena ta tradicionalna sokolska predstava prireditve. Rekli smo, da je zajela maskerada vse prostore, doma, a še se je izkazalo, da so bili mnogo premanjli. Ljudje so morali odhajati, ker ni bilo prostora. Slikarski čopik g. Miheliča je pričel polarno pokrajino s celostenskiimi slikami polarnega sonca, belih medvedov, Eskimov in pigvinov, a brat Blaznik s svojimi mnogimi sodelavci je potem ustvaril še ono ostalo, izredno lepo in spretno, kar je še manjkalo.

Naše maske so dale s svojo originalnostjo, dostojnostjo in številom — bilo jih je preko 70 — maskeradi tudi s strani pravilno lice. Naš konferencier, br. Avgust Blaznik je uvedel maske ob 21. Ziriha iz vrst Sokola je imela kaj težavno nalogo izbirati med najboljši ustrežajočimi in najlepšimi v posameznosti in v skupinah. Prva nagrada je bila podeljena dvema »medvedoma«, ki sta prejela šopek rdečih nageljnov, ostala priznanja pa so odnesli skupina peterih pigvinov, na dalje dva strelca a-la Robin Hood in pa pet lift boyev, od katerih vsaka skupina je prejela nagrado. Odbor je presojal predvsem iz vidikov, kako so se maske odzvale geslu »v polarnem siju«. Ko govorimo o maskah, ne moremo preko imena s. Alojzije Sinkove. Njegov glavni zaslug, da je vzbudila navdušenje za maskiranje. Prejšnja leta bi bil lahko prešel maske na prste, dočim je dala letošnja maskerada društvu vso čast.

Med neumornim sviranjem vojaške godbe, ki je bila s svojim kapelnikom g. Moislom plesalcem izredno naklonjena, je hitro minil čas. Maskarado so posetili mnogi prijatelji Sokola in vsega škofjeloškega okraja.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 25. februarja katoličani: Viktor, Valburga
JUTRI: Nedelja, 26. februarja katoličani: Aleksander

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Trije tovariši
KINO SLOGA: Flash Gordon
KINO UNION: Koncert v Tirolah
KINO MOSTE: Melodije sveta (Broadway Melodies 1938) in Ciganska kri (Anabella)

KINO SSKA: Vivere
»SOCA«-MATICA: predavanje univ. prof. dr. Antona Ocvirka »Razvoj naše literature po svetovni vojni s posebnim ozrom na Primorskoe ob 20.30 pri »Levuu ANGLESKO DRUŠTVO čajanka ob 21. v društveni sobi

OČENJEVALNI PLESNI TURNIR PSK ob 20. v Kazini

PRIREDITVE V NEDELJO

KINEMATOGRAFI ISTI SPORED
DRUŠTVO BREZPOSELNIH PROFESORSKIH KANDIDATOV občini zbor ob 9. na I. državni realni gimnaziji
BANOVINSKA SKUPNOST JUGOSLOVENSKE UNIJE ZA ZAŠČITO OTKROK ob 9.30 v Devaski Zbornici
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Pepelka« ob 15.15 Mestni dom
REVILJA LJUBLJANSKIH LUTKOVNIKOV ODROV ob 19.30 pri Kersiču v Spod. ški

RAZSTAVA TRAŠKIH UMETNIKOV kparja Uga Cara in slikarja A. Černigoja v Jakopičevem paviljonu. Ob 11. bo imel vodstvo slikar prof. A. Černigoj

DEZURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31
MESTNO DEZURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljali od sobote do osmih zvečer do ponedeljka do 8. jutraj mestni zdravnik dr. Čiber Fran. Srbska ulica št. 7/I., telefon št. 36.41.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 25. februarja: Hollywood. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 26. februarja: ob 15. uri: Piskica in Tonček. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Potovanje v Benetke. Izven. Znižane cene

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 25. februarja: Ero z onega sveta. Red B.
Nedelja, 26. februarja: ob 15. uri: Gejša. Izven. Znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20. uri: Jesenski manevri. Izven. Znižane cene

NA LADJI

Kapitan, krmar javlja, da smo izgubili severno širino.
— Sakra, kakšen red pa je to! Ali ste pogledali v predaleček, če je morda tam?

Heim peti, Praček šesti

Lep uspeh naših tekmovalcev za prvenstvo češkoslovaške v alpski kombinaciji

Tatranska Lomnica, 25. februarja
V Tatranski Lomnici so bila te dni tekmovalci za prvenstvo Češkoslovaške v alpski kombinaciji, ki se jih je udeležilo tudi mnogo smučarjev, vračajočih se iz Zakopan. Med drugimi sta tekmovala tudi oba naša Heim in Praček. V četrtek je bilo tekmovaljevanje v smuku, kjer je bil prvi Francoz Burmet v času 3:42, drugi Francoz Agnel s 3:45,9, tretji Čeh Čvrtečka v času 4:05,8. Heim pa šele deveti s časom 4:25,8 in Praček s časom 4:46,9 šele trinajsti.

Včeraj pa sta naša tekmovalca nekoliko popravila svoj splošni plasma, kajti v slalomu sta znatno boljše odrezala. Proga za slalom je bila v višini 1800 m, njena višinska razlika je znašala 200 m, vsak tekmovalac je moral pasirati 18 vrata. Na vrhu je bila proga izvrstna, spodaj pa ledena.

Zopet dva vloma v Trbovljah

Vlomljeno je bilo v slaščičarno Kozina in v trgovino Janka Jermana na Vodah

Trbovlje, 24. februarja
V naši dolini deluje že nekaj mesecev z velikim uspehom vlomilska topla, ki izvršuje vlome in krađe zdaj tu, zdaj tam. Pred dnevi smo poročali o drznem vlcu v zobni atelje g. dr. Baumgartna, kjer so ukradli zlatnine in dragocene kovine za več tisoč dinarjev. Iste noči so v lomili tudi v gostilno revne najemnice »Kočee« g. Gombočeve in ji ukradli za več sto dinarjev drobiža. Ni se se poleglo razburjenje prebivalstva zaradi teh vlovov, že se je davi po dolini raznesla nova razburljiva vest, da je bilo ponovi vlomljeno na dveh krajih in sicer v slaščičarno g. Kozine in v trgovino g. Janka Jermana na Vodah. Prvega so tatovi obiskali ob 3. uri jutraj, to je v času, ko Trbovlje spe od Gaberskega do kolodvorja. Prva je silasila nek ropot gospa Kozinova, ki je takoj zbudila moža, in v tem trenutku sta oba zaslišala žvenket šipe, ki so jo v lomili na oknu strli, hutev v slaščičarno. Tedaj pa sta Kozinova odprla okno in pričela klicati na pomoč. Tatovi so se klicev ustrašili in zbežali, ne da bi dosegli svoj cilj. Več sreče pa so imeli vlomilci v trgovini g. Jermana, kjer so vlomili pri zadnjih vratih trgovine. Jerman vodi trgovino z mešanim blagom in je imel trgovino bogato založeno tako s specerijskim kakor galanterijskim blagom. Prav včeraj je dobil večjo pošiljko različnega blaga, ki se je nahajalo v trgovini še nerazvitv v paketih. V trgovini pa je bilo tudi mnogo jestvin, kakor konzerv, kranjskih klobas itd. Vlomilci so bili po vsej priliki lačni, ker so se lotili najprej kranjskih klobas in rib ter jih nekaj pojedli in pustili v posodah le male ostanke. Odnegli so za nekaj sto dinarjev drobiža, pozlačeno uro, ki jo je neki dolžnik v trgovini zastavil, eno salamo, v prazen kovčec pa so naložili večje število ženskih krznenih ovratnikov, ki pa so jih pustili pred trgovino in jih je Jerman na svoje začudenje in presenečenje jutraj tam našel. Domneva se, da so bili tatovi tudi v trgovini Jermana preplašeni in niso utegnili nabrati in odnesti vsega, kar so prvotno nameravali, kajti da bi tvegali za borih par sto dinarjev in nekaj jestvin tako drzen vlom ob glavni cesti, je malo verjetno, če bi vlomilci razne predačke temeljiteje preiskali, bi namreč našli še več drobiža, tako pa so k sreči odnesli le bolj skromen plen.

Ker je verjetno, da je to ena in ista vlomilska topla, ki že dalje časa razburja prebivalstvo naše doline s svojimi predz-

nimi vlcimi, ki jih je v zadnjih mesecih izvršila že kar cel ducat, če ne več ne da bi se jo moglo razkrinkati, amatramo, da bo dolžnost merodajnih činiteljev, ki so poklicani varovati in čuvati imetje prebivalstva, da storijo potrebne ukrepe, da se vlomilce čimprej izsledijo in razburjeno prebivalstvo pomiri. Tukajšnje orožništvo se sicer zanima, da bi javna varnost bila zopet zasigurnana, toda postaja s tako majhnim številom noštva, ki je bilo razen tega po večini šele pred kratkim od drugod premeščeno v Trbovlje, prejšnji domači vročniki, ki so jim bili tako ljudje kakor tudi razmere dobro znane, pa naj si bo kjerkoli, kajti brezposelnost sama zavaja spočetka samo k prestopkom, potem pa polagoma k zločinu. Mladina si želi denarja, si želi zaslužka, si želi kruha. Zato se naj čimprej začne z raznimi javnimi deli, pri katerih se naj zaposli vse brezposelne Mladina dorašča in treba jo je čimprej privedi k delu, da se dela privadi in ne ostane delomrzna preje nezo je sploh vključena v delovni proces. One pa, ki začne čase opravljajo po naši dolini svoj zločinski posel z vlcimi zdaj tu, zdaj tam, morajo oblastva čimprej izslediti, dolžnost pa je vsega prebivalstva in tudi brezposelnih samih, na katerih naslov je našlo te dni mnogo pavšalno neopravičenih obdolžitvev, da sami pripomorejo k izsleditvi pravih krivcev.

Ker se mnogo govori o naših brezposelnih v dolini in ker so bile zadnje dni izvršene tudi neke aretacije, smo mnenja, da se krivda radi vlovov ne sme valiti na vse brezposelne pavšalno. Večina brezposelnih komaj čaka zaposlitve, so pa seveda med našimi brezposelnimi tudi nekateri delomrzni, ki bi po pravici zaslužili prisilno delavnico. Za vse pa je treba najti čimprej dela, pa naj si bo kjerkoli, kajti brezposelnost sama zavaja spočetka samo k prestopkom, potem pa polagoma k zločinu. Mladina si želi denarja, si želi zaslužka, si želi kruha. Zato se naj čimprej začne z raznimi javnimi deli, pri katerih se naj zaposli vse brezposelne Mladina dorašča in treba jo je čimprej privedi k delu, da se dela privadi in ne ostane delomrzna preje nezo je sploh vključena v delovni proces. One pa, ki začne čase opravljajo po naši dolini svoj zločinski posel z vlcimi zdaj tu, zdaj tam, morajo oblastva čimprej izslediti, dolžnost pa je vsega prebivalstva in tudi brezposelnih samih, na katerih naslov je našlo te dni mnogo pavšalno neopravičenih obdolžitvev, da sami pripomorejo k izsleditvi pravih krivcev.

— Velika evropska železnižarska konferenca. Sredi aprila bo v Splitu velika evropska železnižarska konferenca, ki bo do nji zastopane vse evropske države. Obravnavalo se bo v prvi vrsti vprašanje blagovnega prometa. Konfer

Čuvajmo naše morje!

Občni zbor krajevnega odbora JS v Ljubljani — Lani je dobilo društvo 11 novih članov

Ljubljana, 25. februarja. Z manifestacijo za svojo visokega pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra II. se je sredi prvega VIII. občini krajevnega odbora Jadranske straže v Ljubljani pod vodstvom predsednika g. Joška Pogačnika, ki je pozdravil navzoče člane in prijatelje, posebno pa zastopnika občinskega odbora JS g. dr. Pirkmajerja, ministra dr. Zupaniča, g. Smodiša, zastopnika akademске sekcije JS in zastopnika tiska. Po zdravno pismo je poslal zborovalcem prof. Marjanovič iz Mostarja. Ko je zbor počastil v pretekli dobi umrle člane, je predsednik prečital svoje poročilo, v katerem je poudaril:

Dela jmo za zvezo naše ožje domovine z Jadranskim, skrbimo, da bodo vsi imeli zavest o življenjski potrebi morja. Pred leti je bila sprejeta resolucija, da naj naša organizacija postane vsedržavna. Umestna je bila naša zaveza po samostojnem mornariškem ministrstvu, umestna je bila tudi zahteva po zvezi Slovenije z morjem. Vse to danes ponavljamo. Z veseljem pa danes ugotavljamo, da je članstvo naraslo v zadnjem letu za nad 800 članov in članice. Še vedno pa pogrešamo v naših vrstah mnoge.

Najmarljivejša je bila ženska sekcija. Dolžni smo ji, posebno pa g. načelnici, posebno zahvalo. Prireditveni osek je z uspešnimi prireditvami ne samo dvignil ugled JS, temveč tudi podprl našo blagajno. Propagandni osek je tudi storil v polni meri svojo dolžnost. Osekom in načelnikom kakor tudi vsem odbornikom gre iskrena zahvala in priznanje.

Tajnik g. Viktor Kristan je poročal, da je društvo premagalo krizo. Krajevni odbor JS se je udeležil mnogih nacionalnih manifestacij in praznovanj, ki so bili zastopani z delegati pri vseh kulturnih in gospodarskih prireditvah. Na morje je krajevni odbor poslal 18 revalnih otrok. Za 8 otrok je pokrila vse stroške ženska sekcija. Administrativno delo je bilo precej obsežno. Vsi odborniki so opravili vestno svoje dolžnosti. Ekonomat je prodajal razne propagandne predmete. Prireditveni osek je priredil sijajno uspešno večer v narodnih nošah, lepa proslava je bil Jadranski dan dne 30. oktobra 1938. Prireditvena sekcija

je bila tudi v bodoče združevala s prireditvami širše sloje prijateljev JS in tako propagirala njene ideje. Požrtvovalne članice in odbornice ženske sekcije so močno razgibale delovanje sekcije in jim gre zahvala za marsikateri društveni uspeh. Sekcija ima 264 redno plačujočih članic. Mladinski sklad je sekcija podprla z zneskom za letovanje in mu je podarila 2500 din v počastje spomina na svojo odbornico pokojno gospo Anči Kramerjevo. Z veliko verno so se članice lotile tudi vseh nabiranih akcij, ki so prinesle znaten gnetni uspeh. Propagandni osek je imel zadovoljive uspehe z izbranimi predavanji. Ustanovam in uradom ter posameznikom je tajništvo poslalo posebno okrožnico z vabilom na pristop k društvu in opozorilo na pomen ciljev, ki jih hoče JS doseči. Uspeh okrožnice je bil tak, da je članstvo naraslo za 818.

Po statistiki članov glede na poklice in plačevanje članarine je videti, da vodi tajništvo izredno skrbno in vestno svoje posle. Ustanovnikom ima društvo 163. Zaostanki pri celotni članarini so majhni in izterljivi. Po poklicu je med člani največ državnih, banovinskih in zasebnih nameščencev. Vseh članov je zdaj 2216. Propagandni osek upa, da se bo kmalu izpolnila želja, da bo izdal odbor svoje mesečno glasilo, ki bo važen činitelj za širjenje društvene ideje.

Blagajniško poročilo g. Rajka Ogrina je pričalo, da je društvo lani dobro gospodarilo. Društveni dohodki presegajo izdatke za nad 11.000 din. Letošnja prireditev je tudi v gnetnem pogledu odlično uspešna. Lep napredek je društvo doseglo torej tudi v finančnem pogledu. Dosegstva se bodo porabila za propagando.

Poročila so zborovalci z odobravanjem soglasno sprejeli, sprejeli so tudi soglasno predlog g. Josipa Mozetiča, ki je za nadzorni odbor predlagal razrešeno s po hvalo vsem funkcionarjem. Pri volitvah je bil z navdušenim odobravanjem vseh izvoljen za predsednika g. Joška Pogačnika. V upravni odbor so pa bili izvoljeni prof. Ciril Arko, Bežak Viktor, ravnatelj Anton Faklin, direktor Franc Golob, polkovnik Viktor Kristan, Nada Kmet, nadzornik Jože Korbant, Fernand Majaron, podpolkovnik Ivan Oblak, direktor Rajko Ogrin, dr. Fran Ogrin, Marija Pirkmajer, urednik Davorin Ravljen, poročnik Iv. Rupnik, višji kontrolor Rudolf Starkl, veletrgovec Anton Verbič, direktor Josip Vondina, Vera Veršec in glavni urednik Jože Zupanič. V nadzorni odbor so bili izvoljeni g. dr. Julij Fellahar, industrijalec Mihael Hribnik, dr. Željko Jeglič, Anton Kos in višji svetnik Josip Mozetič. Izvoljenih je bilo tudi 9 delegatov za oblastno skupščino s 3 namestniki.

Predsednik se je zahvalil za izvolitev in očitni delovni program za tekoče leto, poudarjajoč, da je samo s složnim, nesebičnim in požrtvovalnim delom omogočen razvoj organizacije. P. slučajnost se je dr. Otmir Pirkmajer v imenu izvršnega in oblastnega odbora zahvalil odboru in članom za požrtvovalnost in dosežene uspehe. Posebno pozornost naj odbor posveča skrbi za naraščajočo, zelo požrtvovalno, ženska sekcija naj ustanovi dekliški osek.

Ko je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil občni zbor in se zahvalil za obilno udeležbo. Čuvajmo Jugoslavijo! Čuvajmo naše morje!

Lep praznik v stari trboveljski družini

Zakonca Medvešek sta obhajala te dni zlato poroko

Trbovlje, 23. februarja. Obkrožena od svojih otrok in vnukov sta obhajala zakonca Medvešek te dni pomemben jubilej življenja, 50 letnico zakonske zveze. Strečen je bil njun zakon, kakor je malokateri. Rodilo se jim je 11 otrok. Toda oba sta še čila in zdrava, četrta sta vse življenje veliko delala in imela tudi teške skrbi. Kljub številni lastni družini pa sta zakonca Leopold in Marija Medvešek zveza za svoje in jih vzgojila in oskrbela še štiri tuje otroke, ki so bili srote brez staršev.

Pa bo morda kdo mislil, da so Medveški premožni, ker bi sicer ne bilo mogoče spričo lastne številne družine prehraniti in vzgojiti še četvorico tuje dece. Toda ne, Medvešek Leopold je bil le nižji nameščeneec, bil je strojni paznik pri trboveljskem rudniku. Bil pa je silno priden in delaven, kakor je še danes. Ko je prišel domov iz službe, nikdar ni držal križem rok, vedno je našel koristno delo, ki mu je omogočilo, da je dostojno preživljal svojo številno družino. Vendar bi pa tudi on ne zmogel vseh naporov, če bi mu ne stala tesno ob strani in ga neumorno podpirala njegova zvesta družica Marija.

Leopold je šel pred leti v zaslužni pokoj. Saj je služil rudniku celih 50 let zvesto in vdanu. Medvešek Leopold izhaja iz prastare trboveljske rodbine, katere korenine segajo nazaj v 17. stoletje. Rodbina Pust, kateri pripada Medvešek, je ena najstarejših trboveljskih rodbin. V mladih letih je bil Leopold Medvešek navdušen muzikant. Dolga leta je sodeloval pri tukašnji delavski godbi, ki mu je ob zlati poroki priradila lepo podoknico. Ko je bilo v Trbovljah pred 40 leti ustanovljeno pevsko in tamburaško društvo

»Zvonec, je bil Medvešek med prvimi, ki so pristopili k temu narodnemu društvu. Kakor je bil Medvešek vesel družabnik, ki je razveselil vsa okoličja, kadar je igral na svojo harmoniko, klarinet, citre ali gosli, tako je bil v službi resen, vreden in marljiv, da so ga vsi predstojniki visoko cenili in uvaževali. Ker se je v mladih letih izučil strojnega ključavničarstva, je bil po pridobitvi dolgoletni praktični in lastni podjetnosti izvrsten strokovnjak in kot strojni paznik tudi dober poznavalec vseh strojnih naprav, ki so mu bile poverjene.

K rednemu jubileju Leopoldu Medvešku in njegovi zvesti družici iz srca čestitamo tudi mi in jima želimo še dolgo let brezskrbnega življenja v sreči, zdravju in zadovoljstvu.

Iz Gornje Radgone

— Sprememba posesti. G. Jurkovič Fr., hišni posestnik in gostilničar v Slatini Radenci, je prodal svojo gostilno v bližini zdravilišča ob glavni banovinski cesti Hranilnici in posojilnici v Radencih r. z. z n. z. za kupnino 130.000 din.

— Nezasedeno zobozdravniško mesto. V Gornji Radgoni je svojčasno izvrševal zobozdravniško prakso zdravnik vsega zdravilstva g. dr. Fran Breznik. Po njegovi odselitvi v Celje, kamor je bil premeščen kot sreski sanitetni referent pred poludrugi letom, je ostala Gornja Radgona s svojo obsežno okoličjo brez zobozdravnika. V nujnih primerih se je obnežno prebivalstvo zatekalo k zobozdravniku v sosednji nemški Radgoni, kar pa je radi vedno strožjih deviznih predpisov silno otežko-

čeno. Radi tega je obnežno prebivalstvo Apačke kotline in Murške polja ter dela Slovenskih goric navezano na oddaljene kraje, kakor Mursko Soboto in Ljutomer, kjer je samo po eni dentisti ter Maribor, kar je zvezano z neprimerno večjimi stroški tako, da zdravljena in popravila zobovja revnejši sloji niti ne zmorejo. Ker to mesto doslej po kakem privatnem zobozdravniku ali dentistu ni zasedeno, bi bilo pač nujno potrebno, da se za zasedbo tega izpraznjenega mesta zavzame oblast, ker je eksistenca zobozdravnika glede na obsežen okoliš pač gotovo zajamčena. Me-

ji je vsekakor treba posvetiti več pozornosti tudi v tem pogledu.

— Z neži in kol. V gostilni Ferda Magdiča na Račkem vrhu se je zbralo na pustni torek precej ljudi, zlasti mladine, k vsehju in rajanju. Po preveč zavžitih dobrih kapljici pa so se fantovske družbe iz raznih strani nekoliko sporekle in prišlo je do prave bitke s koli in noži, v kateri se je zlasti pokazal kot junak noža znani Jakob Zitek iz Hraštja Mote. Več težko in lahko ranjenih je zapustilo bojišče, ko so jih orožniki razgnali.

V Sloveniji je okrog 150.000 kolesarjev

3000 koles več na leto v Ljubljani — Kolesarji so plačali ob letošnjih prijavah okrog 3 milijone

Ljubljana, 25. februarja. Samo se v ponedeljek in torek imate čas za prijavo vozil, ne da bi vam bilo treba plačati razen navadne takse še pristojbino za kazenski koles. To opozorilo je vsekakor potrebno, ker vsako leto zamude mnogi, zlasti mnogo kolesarjev, predpisani rok. Med kolesarji je okrog 5 odst. zamudnikov v Ljubljani (okrog 1000), ki se po večini izgovarjajo, da niso vedeli, do kdaj bi morali prijaviti kolesa. Izgovor seveda nič ne pomaga in je tudi iz trte izvit, saj je na vseh prijavnih tiskovinah opozorilo, do kdaj je treba vozilo prijaviti, a razen tega policija vsako leto še posebej opozarja po časopisju na prijavo vozil.

VEDNO VEČ DELA S PRIJAVAMI

V Ljubljani ima policija s prijavi vozil od leta do leta več dela. Oddelek za prijavo vozil pri upravi policije v Ljubljani je lani dobil nekoliko večje prostore v pritličnem poslopiju, a kaže, da bodo tudi kmalu pretešeni. Ze same registreke pole, ki so vložene kakor kartoteke, zavzemajo precej prostora. Ni malenkost voditi pregledno evidenco nad več ko 20.000 kolesi v tesni pisarni, a upoštevati je treba, da narašča v Ljubljani od leta do leta tudi število motornih vozil. Največ dela imajo pač januarja in februarja, ko je po sredi ob registraciji in oznamovanju vozil v prometu (iz l. 1928) predpisano redno letno prijavljanje vozil. V oddelku je zaposlenih 5 ljudi, zato je razumljivo, da bi ta pisarna sama ne zmogla sprejemanja prijav in izpopolnjevanja prometnih knjižic v začetku leta. Zaradi tega so tudi letos sprejemali prijave stražniki na stražnicah, s čimer je policija prav za prav napravila precejšnjo uslugo lastnikom vozil, ki bi sicer morali napraviti mnogo časa, preden bi prišli na vrsto.

KOLESARJI — POMEMBEN PROMETNI ČINITELJ

Kolesarstvo je že postalo pri nas poseben prometni problem; pri tem nikakor ne mislimo na samo prijavljanje koles, temveč na našo prometno zmedo. Kolesarjev namreč doslej v našem prometu skoraj ni o upoštevati, kaj šele, da bi se zavedali, kako pomemben prometni činitelj so na naših cestah tisoči kolesarjev. Zato v Ljubljani niti ne poznamo posebnih vozil za kolesarje na najvišjih cestah, kar pogrešamo čedalje bolj, čim živahnejši postaja tudi motorni promet. Toda ob tej priliki ne namenavamo obravnavati naših kočljivih prometnih vprašanj, temveč samo navesti nekaj zanimivih števil, o naglem naraščanju vozil v Ljubljani, zlasti koles.

MNOGO VEČ NAVADNH VOZOV KAKOR KAMIONOV

Potniških ali osebnih avtomobilov je pri nas še vedno malo, ne mnogo več kakor pred 20 leti. L. 1918 jih je bilo 150, lani pa 605. Letos bo pa Ljubljana najbrž imela že okrog 700 avtomobilov. Število tovornih avtomobilov je ostalo v zadnjih 10 letih skoraj nespremenjeno. L. 1929 je bilo v Ljubljani 135 tovornih avtomobilov, l. 1930 207 (doslej najvišje število), a naslednje leto zopet manj, 170; lani jih je bilo 185 in, kakor kažejo letošnje prijave, ki še niso sicer zaključene, tudi zdaj ni več tovornih avtomobilov v Ljubljani. To je najbrž treba pripisovati še vedno številnim vprežnim tovornim vozovom; prevozniki se v Ljubljani še niso preživeli, medtem ko kočjaži nenehno izumirajo. Število tovornih vprežnih vozov še celo narašča. L. 1928 jih je bilo 1258, l. 1929 1360, naka se je naraščanje ustavilo do l. 1932, ko je bilo že 1440 vozov, l. 1934 pa celo 600 več, 2040. Lani jih je bilo 2307.

OD LETA DO LETA MANJ KOČIJ

Zanimivo so tudi številke, ki kažejo, da je od leta do leta manj kočij v prometu. L. 1922 jih je bilo 635, a naslednje leto še celo nekaj več, 662, naka se je začelo naglo nazadovanje. L. 1924 jih je bilo 600, l. 1925 500, l. 1926 450, l. 1927 400, l. 1930 328, l. 1932 samo 240, l. 1934 152 in lani 127. Pri tem je pa treba upoštevati, da so v statistiki všteti tudi vozovi zasebnikov in ne smete misliti, da imamo v Ljubljani kljub vsemu še nad 100 izvoščkov.

MOTOCIKLOV V LJUBLJANI NI MNOGO VEČ KAKOR KOČIJ

V tem pogledu smo silno zaostali za sosednimi državami, zlasti Nemčijo. Lani je bilo v Ljubljani v prometu 500 motociklov. Število motociklov počasi narašča, vendar je to tudi napredek, če pomislimo, da je bilo l. 1918 v Ljubljani samo 20 motociklov. Čez 10 let, l. 1928, jih je bilo 160. Značilno je, da se je število motociklov v Ljubljani med krizo znatno zmanjšalo. L. 1930 jih je bilo 305, l. 1931 272, l. 1932 189, l. 1933 131, l. 1934 samo 124, naka se je začelo zopet naraščanje: l. 1935 200, l. 1936 241 in predlani 460.

KRIZA PA NI ZAUSTAVILA NARAŠČANJA KOLES

Statistika navaja prvič število koles iz l. 1922 ko jih je bilo v Ljubljani samo 211. Pred 10 leti je bilo komaj še četrtino toliko koles v prometu v Ljubljani kakor zdaj in sicer 6355. L. 1933 je pa še bilo v Ljubljani 10.000 kolesarjev, l. 1934 11.257, l. 1935 12.000, l. 1936 15.250, predlani 18.000 in lani 21.050. Do 18. t. m. je bilo na mestnem področju prijavljenih 18.000 koles. Od predlani do lani se je število koles v Ljubljani pomnožilo za približno

16 odst. ali 3000 na leto. Zdaj še ni mogoče ugotoviti, koliko koles je letos, natančne številke bodo znane šele marca. Verjetno se je število koles od lani do letos pomnožilo vsaj za okrog 10 odst. Kolesarji postajajo torej v resnici velesila v našem prometu.

LJUBLJANSKI KOLESARJI PLAČALI SKORAJ POL MILIJONA DIN

Kolesarje bi pa bilo treba upoštevati tudi kot plačevalce takse. Če računamo, da mora vsak lastnik kolesa letos plačati skupno s prispevkom za cestni sklad (tudi za pol lanskega leta, 5 din in za leto 10 din) okrog 20 din, bodo samo ljubljanski kolesarji plačali skoraj pol milijona din (420.000 din, če jih je 21.000, a jih je najbrž več). Toda toliko plačajo le ljubljanski kolesarji, medtem ko je v Sloveniji letos še okrog 150 tisoč kolesarjev. Lani jih je bilo nad 130 tisoč, do letos jih je pa že zopet okrog 20.000 več. To se pravi, da bodo kolesarji v Sloveniji letos plačali ob priliki prijav okrog 3 milijone din.

Precej bodo še doplačali zamudniki, kajti kazenski koles za prijavo kolesa po februarju velja 32,5 din, za prijavo motocikla 55 din in avtomobila 80 din. Samo po sebi se razume, da je treba plačati razen kazni še navadne pristojbine.

Prihodnje leto se bo v statistiki pokazalo, če bo nova pristojbina za cestni sklad kaj vplivala na naraščanje vozil. Na kolesa najbrž ne, čeprav tudi marsikateri kolesar težko zmora takse. Za motocikel znaša prispevek za cestni sklad 50 din, za avtomobil pa 300 din. Za osebnim avtomobil je treba plačati na leto okrog 900 din raznih pristojbin, za motocikel pa 425 din, kar nikakor ni malo za naše razmere.

Bogat plen tihotapskega blaga

Gor. Radgona, 24. febr.

Tihotapstvo se je v zadnjem času v našem obnemnem kotičku znatno omejilo. Le tu pa tam je obnežno finančna in varnostna straža ujela kekega posameznega tihotapca z malenkostno robo, toda še ti primeri so bili dokaj redki. Pač pa je sedanja mila zima brez snega zopet oju-nala nekatere lahkoumežne, udane tihotapski strasti. Pri takih vremenskih prilikah je bilo kaj pripravno, da je tu in tam šinil zopet kateri po skritih potih brez sledu čez mejo mimo obmejnih straž. Ker pa so vsi prehodi na meji, čeprav v različnem in težavnem terenu zlasti v Gornjem Prekmurju na progi Gederovci—Cankova in dalje proti severu po naših obmejnih finančnih in varnostnih stražah dobro zastraženi, je bil le redek oni, ki si je lahko oddahnil od prestanega strahu in srečno odnesel pete.

Sicer pa se ta posel tudi ne izplača, ker so cene robe onstran meje v primeri s cenami na naših tržiščih znatno višje, ne ozi-raje se na raznolikost robe. Zalote le tu in tam še katerega s saharinom, žizicami, vžigalniki, kamenčki, igralnimi kartami in drugo drobnarijo. Na terenu med Gederovci in Cankovo v gornjem delu Prekmurja je te dni skušala družba 4 tihotapcev pod vodstvom Mateja Valentiniča iz Tišine vtihtapiti na našo stran večjo količino tihotapske robe. S precej dobro naloženimi nahrbtniki so prešli obmejni potok Kučnico na našo stran, kjer jih je zalotila naša obmejna straža. Vrgli so tovore proč ter skušali pobegniti, vendar se to Valentiniču in enemu njegovih pajdašev ni posrečilo, pač pa sta jo dva od-akurila nazaj preko meje. Lep plen tihotapske robe: lovsko puško, okrog 150 patronov, nad 100 vžigalnikov, več paketov igralnih kart, okrog 25 kg saharina in drugih drobnarij so naši obmejni organi zajeli, ujeta dva tihotapca pa odvedli glavni carinarnici v Gor. Radgono, kjer čakata na občutno carinsko kazni, ki ju bo gotovo preprečila, da tihotapstvo ni priporočljivo.

Kranjčev »Skedenj« v Litiji

Litija, 24. februarja

Na odru Sokolekega doma v Litiji so gostovali sosedje iz Zagorja s Cankarjevim »Jakobom Rudo«, Trboveljci pa z »Zadregom nad zadregom«. V nedeljo 12. t. m. pa so se pokazali tudi naši diletantje, ki so igrali izvorno slovensko komedijo: Jožeta Kranjca »Skedenj«. Kako hrepeni naše občinstvo po gledališču, je dokazal poset, kakor ga menda nihče ni pričakoval. Kljub temu, da smo bili sredi predpusta in je bilo prejšnjega noč ranjane litijški obrtnikov, je bila dvorana tako natrpana, da so morali postaviti celo nekaj vrst dodatnih sedev. Ze med pripravami za igro smo čuli, da je novodošli naš trižan g. Špat, nedavno premeščen iz Ptuj v Litijo, sposoben igralec in režiser, saj se je udeleževal pri ptujem gledališču. Zdaj pa smo se prepirali, da je močno vplival in dvignil naše igralce. Kranjčev »Skedenj« je postal dovršeno. Zlasti je bila pohvale vredna režija in scenerija. Tako odlično urejena odra še dolgo nismo videli. Na oder je postavil pravcati »skedenj-stoplar«, krit s alamo in napolnjen z otavo, Lepo je postavil tudi 3. dejanje, v policijsko pisarno in s posrečeni arnostovskimi rešetkami, pa simboličnim paragrafom, ki je alužil za prehod iz zapornega prostora v za-

slislednico. Tudi igro je zreziral tako, da bi delala čast vsakemu odru. Naši igralci bodo pod njegovim večjim vodstvom mnogo pridobili. Res, naš novi brat Spat je za litijski oder odlična pridobitev. Naj bi nam postavil kmalu na oder še kaj.

Glavno vlogo Senice je prikazal režiser dr. Spat. Bil je seveda med najboljšimi, tik njega pa naš stari rutiner br. Edo Skusek, ki je v vseh vlogah na odru kakor bi bil resničen. Tudi ostale vloge so bile dobro zasledene. Številno občinstvo — toliko ga menda še ni bilo pri nobeni gledališki predstavi v našem Sokolskem domu — je navdušeno ploskalo. O delu samem pa bi se dalo razpravljati, koliko ima »Skedenj« v sebi življenjske resničnosti. Čeprav je igra štiridejanska, so jo naši igralci podali v dobri pol drugi uri. Dejanje se je vrstilo hitro drugo za drugim. »Skedenj« beleži lep napredek našega odra. V bodoče bi bilo umestno preskrbeti občinstvu programe z imeni vlog in igralcev.

Nevzdržne razmere na loški pošti

Skojka Loka, 22. februarja

Pritožb na račun pošte je javnost več ali manj vajena. Kljub temu hočemo zapisati še posebej nekaj besedi o škofjeloski pošti, ki zavzema v naši javni upravi izredno važno mesto. Ne smemo pozabiti, da je v škofiji Loka sedež sroškega načelnstva, poveljstvo l. planinskega polka, sedež tehnične komisije uradov, industrijskih obratov, da opravlja loška pošta posredovalne posle med obema dolinama — s čimer se sama po sebi poudari važnost, pa tudi aktivnost urada. Človek bi torej pričakoval, da bo uvažala škofjeloska pošta svojo pozornost pristojnih činiteljev v Ljubljani in Beogradu. Temu pa ni tako.

Pred dvema dnevoima smo doživeli unikum. Kazalo je namreč, da smo mogli oddajati denar samo v dopoldanskih urah, nih urah, pakete in pisma pa zopet samo popoldne. Naj pomisli vsakdo sam, kam bi tako uradovanje dovedlo! Ne nevolja, ampak naravnost ogorčenje se je polastilo javnosti, ko je zvedela za ta najnovejši ukrep. K sreči do tega ni prišlo, ker so vendarle našli pomožno pošto moč v Ljubljani in jo poslali v Skofjo Loko. Čeravno smo se torej temu tzu prav v zadnjem hipu ognili, pa tudi sicer ne moremo biti zadovoljni z razmerami na naši pošti. Predvsem naj poudarimo polno pripravljenost in požrtvovalnost sedanjega osebja, ki pa vsega tudi ne zmora. Ljudje pač delajo kolikor največ morejo, več ni mogoče zahtevati od njih. Človek ni živina. Ugotovimo naj, da stalno manjka osebja, da nikoli niso vse enote zasledene, pa se mora potem delo porazdeljevati, kakor pa kažejo razmere. Na račun normalnega poslovanja seveda. Nekajkrat se je že zgodilo, da je pri blaginjskem okencu toliko ljudi, da morajo čakati več ur. Dogaja se, da hodijo ljudje oprezovat na pošto, kdaj bodo lahko ujeli oni srečni trenutek, ko bodo denar oddali. Pripetilo se je, ponovno, da so ljudje položnice spisali, ker pa denarja niso mogli oddati, je ostala položnica za nič. Uradne ure za blagajno se prične ob 8., tako je pisano, ali ker manjka ljudi, morajo počakati, da se odpremo pisarnice, jutrnja pošta, ti pa čakaj. Tako se vrsti nerodnost za nerodnostjo, a kaj bi — proneže, pritožbe itak nič ne pomagajo. Oseba ni in ga al! Rekli bi, da mora opravljati vse posle polovica ljudi, kakor pa bi jih bilo potrebnih.

Tobak, alkohol in občinski izdatki

Zagorje, 22. februarja

Zdaj, ko so zaključeni računi o porabi tobaka in alkoholnih pijač v preteklem letu za območje zagorske občine z blizu 9 tisoč prebivalci, je kaj poučno in zanimivo primerjati jih z izdatki za občinske davščine. Vzeti hočemo številke, ki jih navaja proračun za poslovno leto 1938-39, katerih še nismo objavili, medtem ko smo na tem mestu o obračunu za prejšnje poslovno leto podrobno že poročali. Pomudimo se najprej pri novem proračunu.

Novi proračun je za 116.042 din večji od prejšnjega ter gre ta povečave na račun postavke 18.000 din za gradnjo novega poslopja za meščansko šolo. Od celotnega proračuna v znesku 1.500.651 din navajamo nekatere postavke. Tako znašajo izdatki za uslužbenstvo 223.792 din. Ljudska prosveta 338.343 din. Treba je namreč vzdrževati 9 šol, 2 nadaljevalni šoli ter gospodinjstvi in kmetstvo nadaljevalni tečaj. V finančni stroki je največja postavka vodovodni dolg, na katerega račun bo šlo 102.000 din. Gradbena stroka z zneskom 332.000 din je obremenjena z omenjeno postavko za gradnjo meščanske šole. Za ljudsko zdravje je namenjenih 24 tisoč 500 din. Veliko breme predstavlja socialna skrbnost, namreč 215.000 din. Dohodi so v skladu z izdatki in se bo za njih kritje pobirala 130 odstotna davščina na vse državne neposredne davke od predpisa 386.246 din, kar znaša 502.119 dinarjev. Mimo tega je predviden dohodek od potrošnje električnega toka 372.000 din in vodarina 50.000 din. Ubojni sklad znaša 215.000 din ter je krit. Upoštevaje celotni znesek proračuna in 9000 zd. pride na vsakega prebivalca okroglo 168 din davka.

In zdaj tobak! V dim se je izpremenilo lani za 1.276.880 din tobačnih izdelkov. Po tem je obremenjen vsak prebivalec s 142 din tega prostovoljnega davka kar je za 26 din nižje od občinskih davščin.

Popili pa so Zagorjani vina 3235, piva 139, žganja 57, rumu 9, likerja 10, špirta 39 hektolitrov in če vzamemo zgolj povprečne številke za ceno te pijače, bomo zaprepaščeni, da smo popili in pogloli po griu nekako 4 milijone din. Na usta pride tega davka 438 din, ali tritkrat več kakor za tobak ali občinske davščine. Če prištejemo še znesek, ki odpade na državne neposredne davke, vidimo, da znaša obremenitev slehernega občana, dojenčka ali odraslega okroglo 800 din. V obrambo našega človeka pa moramo ugotoviti, da kljub visoki postavki za alkohol v kraju ni videti pijancev. Pa tudi gostilne ne buče kot bi človek pričakoval. Ljudje pijo vino doma k jedi, kajti težko jamaško delo zahteva izdatno hrano, h kateri se prične kozarec vina. Tudi ostali sloji se ravnaejo po tem zgledu. S tem zaključujemo za letošnje poglavje, v katerih smo nanizali večino najzanimivejših števil, ki dajejo našemu kraju svoj poseben pečat.

DNEVNE VESTI

— Socialno zavarovanje novinarjev. Centralna uprava JNU se je obrnila na ministrstvo socialne politike s prošnjo, naj bi ukrenilo vse potrebno, da dobe novinarji končno socialno zavarovanje. Že leta 1936 je bila izdana uredba o socialnem zavarovanju, ki pa ni izšla, niti ni bila uveljavljena stara uredba iz leta 1926. Tudi letos je v finančnem zakonu pooblastilo ministru, da izda uredb o pokojninskem zavarovanju novinarjev. Toda potrebnega je, da pride že letos v proračun ministrstva za socialno politiko odgovarjajoča postavka za uresničitev te uredb, kajti za to gre ne pa za pooblastila.

— Izplačevanje pokojnin železniškim upokojencem. Po odredbi ministrstva za finance z dne 1. februarja 1939, št. 7841/II, od 1. aprila 1939 dalje osebnih pokojnin železničarjev in rodbinskih pokojnin njih svojcev, ki gredo v breme državnega proračuna, ne bodo več izplačevali finančne direkcije ampak direkcije državnih železnic. Finančne direkcije bodo obdržale le izplačevanje rodbinskih pokojnin v breme uradniških pokojninskih skladov, torej pokojninskih prejemkov vdov in otrok po tistih železniških uslužbenih, ki so umrli po 1. aprila 1931, ko je stopil v veljavo zakon o uradniških izplačih. Vloge in dopise, ki se nanašajo na prvo skupino železniških upokojencev iz dravske banovine, bo treba od 1. aprila 1939 dalje nasloviti na direkcijo drž. železnice v Ljubljani, vloge in dopise glede pokojninskih prejemkov žel. vdov in otrok iz dravske banovine, katerim se izplačujejo pokojninski prejemki iz uradniškega pokojninskega sklada, pa na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani.

Borza delav v Ljubljani išče: 3 hlapce, 2 avtomobila, 1 fotograf, 1 čevljar, 1 elektrimonterja, 10 kovinostugarjev, rezkarjev in orodničarjev ter 27 radiotelefgrafistov in radiomontarjev.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 16, z dne 25. t. m. objavlja uredbu o spremembah in dopolnitvah spiska luksuznih predmetov, pojasnilo o izvrševanju aktivne in pasivne volilne pravice po uredbi o volitvi svetnikov, trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornic, prilagoditev poslovalne zavarovalniški podjetji določbam uredb o nadzorstvu nad zavarovalnimi podjetji, spremembo čl. 11. carskega pravilnika za mednarodno vzorčno sejmico, seznam državnih vrednostnih papirjev, ki se smejo uporabiti za nalaganje po čl. 23. pravilnika k uredbi o poslovnih rezervah pri zavarovalnih podjetjih itd., pobiranje posebnih taks za potrdila Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, popravek v seznamu predmetov, ki se morejo uvažati iz neključnih držav samo z odobritvijo Narodne banke in razne objave iz »Službenih novic«.

— Za mirnega proglasa. Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Ivan Sorko (Zorko), posestnik sin v Vinčiči gori, ki je odšel septembra 1914. na rusko fronto, kjer je baje meseca decembra padel pri Przemyslu.

— Lipski pomladni sejem 1939 se vrši tokrat od 5. do 13. marca, in sicer vzorčni sejem od 5. do vključno 10. marca, veliki tehnični sejem z gradbenim sejemom od 5. do vključno 13. marca.

KINO MOSTE

Danes ob 20. uri in jutri ob 14.30, 17.30

in 20. uri: Robert Taylor

Melodije sveta

(Broadway Melodies 1938) in

„Ciganska kri“ (Annabella)

— Putnikovi izleti na Jozefovo z odhodom 18. marca se vrše neprekinjeno. Prijave sprejemajo vse bljetarnice »Putnika« samo do vključno 11. marca. 117—n.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in spremenljivo, manj se padavine. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Kumboru 17, v Dubrovniku in Sarajevu 15, v Splitu 14, v Mariboru 11,8, v Ljubljani 11,2, na Rabu 11, v Beogradu 10, v Zagrebu in na Visu 9. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,9, temperatura je znašala 4 stopinje.

— Konec legende o toplih vrelcih v Zagrebu. Zagrebški listi so nedavno poročali o močnih vrelcih tople dravilne vode na nadškofjskem vrtu. Izkazalo se je, da ta vest ni točna. Vse teritorije Zagreba nima nobenih toplih vrelcev. Najbližji topli vrelci so v Podusledu.

— Tragčina smrt zagrebškega gimnazijca. V Tuškancu pri Zagrebu se je pripetila v četrtek zvečer težka nesreča. Po klancu sta se pridrijali neki kolesar in dva poseda sta na križišču krenila na levo, ne da bi ga opazila. In že je bila nesreča tu. Kolesar je zavozil v enega pešca in ga podrl, sam je pa v loku odletel s kolesa in udaril v glavo ob pločnik. Z zasebnim avtomobilom so ga odpeljali na kliniko. Toda že med prevozom je izdihnil. Spoznali so ga po legitimaciji. Bil je petošolec Vladimir Plehanov, rojen leta 1923 v Ljubljani in stanujoč pri svojih starših v Zagrebu. Nesrečni dijak si je prebil lobanjo, da se mu je razlila kri v možgane.

Beg mikrobov. Roparski roman? Roparski je, vendar ni romanu ni podobna zadeva, kajti mikrobi (bakterije) so povsod. Tudi v ustih med zobmi. Saj kar prejšnjo na ugodno priliko, da bi uničili zobe. Redna nega zob s Chlorodontom prežene mikrobe iz ust. Toda le stalna nega varuje zobe pokvara. Chlorodont jutraj Chlorodont predvsem zvečer! Potem ostanejo zobje zdravi! Domači proizvod.

— Škapin podlegel poškodbam. Včeraj smo poročali o zahrbtnem napadu divjega lovca na 59letnega lovskega čuvaja Franceta Škapina iz Ribnice. Napadalec je zadel Škapina na službenem obhodu s šibrami v glavo in mu ranil tudi pljuča, tako da se je zgrudil nezavesten ter so ga tako prepeljali v ljubljansko bolnico. V bolnici se Škapin navzile zdravniški pomoči ni zavedel in je ponovi poškodbam podlegel. Orožniki v Ribnici napadaleca zasledujejo.

— Žrtve pretepa in še dva poškodovanca. V bolnico so prepeljali posestnika Franca Bedneta s Trebanjskega vrha, ki ga je napadel neki Polde S. ter ga z nožem zabolil v levo roko. — Kretničar dr. Javne železnice Jože Prešern z Jesenic je včeraj sekal drva in si po nesreči presekal žile na levi roki. — Cerkovnika in

posestnika Janeza Konca z Golinika pa je včeraj pobodla krava in ga poškodovala pod levim očesom.

— Dva zasledovanca. Svoj čas smo poročali o nameravanem zastrupljenju posestnika Zorka na Vrhuljah nad Leskovcem in o roparskem napadu zločincev, ki so prisilili njegovo ženo, da jim je izročila 4000 din. Orožniki iz Krškega so že lani v decembru prijeli nekaj osumljenčev, med preiskavo pa so ugotovili, da sta sodelovala pri izsiljevanju tudi brata Josip in Ivan Lekša, rojena v Gladbecku v Nemčiji, pristojna pa v krški okraj. Oba Lekšeta imata na vesti tudi več vtiomov v zidanice na Vrhuljah hin po drugih vaseh na dKrškem.

Iz Ljubljane

— Lj Pogreb Helene Mačkove. Včeraj ob 16. je bil izpred mrtvaške veže na Stari poti pogreb blagopojkne ge. Helene Mačkove. Po blagoslovitvi krste so zapeli pevci »Ljubljanskega Zvona« žalostniko, nakar je krenil žalni sprevod po Zaloški c. in Jegličevi cesti proti pokopališču k Sv. Križu, kjer so položili truplo blage pokojnice k večnemu počitku.

— Lj Predavanje JČ lige v Ljubljani. Jugoslovnsko-českoslovaška liga v Ljubljani, ki se je predvsem do sedaj koncentrirala pri svojem delu na pouku českega jezika v svojih številnih tečajih, katere obiskuje v Ljubljani preko 850 učencev, je sklenila, da še v tej sezoni priredi večji ciklus predavajni bodisi sama, bodisi v družbi s sorodnimi društvi. Otvoritev predavanja bo v marcu in nato se bodo vršila predavanja skoraj vsak teden. Kot prvo uvodno predavanje, ki se bo vršilo 2. marca v prenovljeni verandni dvorani hotela Union, priredi liga v družbi s Slovenskim klubom v Ljubljani. To znamenito predavanje bo nedvomno zbudilo v vse naše zavedni javnosti veliko pozornost. Predaval bo predsednik Slovenskega kluba v Ljubljani g. univ. profesor dr. Franc Gričev in sicer o temi: »Velehradska ideja« (pomen Velehraga za stike med Čehi, Slovaki in južnimi Slovani). Predavanje se začne ob 20.15. Vstop prost, dostje dobrodošli. Opozorjamo vso našo javnost na to znamenito predavanje ter smo prepričani, da se bo vabilu naše lige naša javnost odzvala v največjem številu. Jugoslovnsko-českoslovaška liga v Ljubljani.

— Lj Umrlj so v Ljubljani od 17. do 23. t. m.: Oblak Barbara, 61 let, šivilja, Buh Justina, sestra Angelika, 38 let, usmiljenica sestra sv. Vinc. Pavla, Hönigsmann Lovro, 82 let, poljedelec, Egger Uršula, 82 let, vdova Kvočič, 85 let, vdova žel. čuvaja, Dollenc Marija, roj. Novak, 83 let, vdova čevljarja, Zbontar Neža, 73 let, kuharica, Železnik Lucija, roj. Lotrič, 73 let, upok. tob. tov. Volčansk Jospina, roj. Vitovec, 68 let, žena upok. carin. skladiščnika, Leban Franc, 48 let, uradnik drž. žel. Mekinda Frančiška, 53 let, zasebnica, Smolnikar Marija, 17 let, učenka III. let. dr. učit., Ložar Josip, 663 let, posestnik, Sluga Neža, roj. Leskovic, 88 let, zasebnica, Zalaznik Karolina roj. Korosec, 77 let, vdova poštn. nadoficiarka, Kocjan Jožeta, 82 let, šivilja, Maček Helena, roj. Spenko, 66 let, žena tov. deiovdovja, Kramar Ana, roj. Kunec, 84 let, vdova krojača, Arlič Albina, roj. Paliska, 65 let, vdova pregled. fin. kontrole. V ljubljanski bolnici so umrli: Novak Ivan, 53 let, zidar, Okroglice, obč. Loka pri Zidanem mostu, Globočnik Milka, 1 in pol leta, hči posestnika, Lahovčec, obč. Komenda pri Kamniku, Smole Alojzij, 6 mesecev, sin delavca, Podboj Franja, 58 let, pletilja, Zoltenko Vladimir, 67 let, bivši ruski general, Murn Miha, 44 let, hišar, Mirna peč, Jager Ana, 47 let, kočarica, Selca nad Skofje Loko, Zupančič Sava, 34 let, dnevnika-zvničnik, Lož pri Logatcu, Herzog Neža, 61 let, rudniška delavka, Črna pri Prevaljah, Žerjav Katarina, 47 let, kuharica, Markelj Helena, 78 let, postrožnica, Kirm Milan, 6 mesecev, sin hišarice, Golise, obč. Kresnice.

— Lj Soča-matica v Ljubljani vabi vse svoje člane in prijatelje 25. t. m. v soboto ob pol 21. uri v dvorano k »Levu« (na Gosposvetski cesti) na predavanje g. univ. verzitnega profesorja dr. Ant. Ocvirka: »Razvoj naše literature po svetovni vojni s posebnim cizrom na Primorskem. G. predavatelj bo označil v prvem delu na kratko idejno smeri, ki so se pojavile v slovenski literaturi iz 1918., v drugem delu pa bo očrtal obširnejše pomen značilnejših pesnikov in pisateljev te dobe: Gradnik, Gruden, Gregelj, Sorli, Srečko Kosovel in drugi mlajši. Ob tej priliki bo podal g. odvetnik dr. Matej Pretner nekaj podatkov o sedanjem položaju vojnih odškodnin našim državljanom. Pridite vsi!

— Lj 1000 din je preveč izplačal. Dne 17. t. m. je blagajnik davčne uprave za mesto Ljubljano, Vodnikov trg št. 5 I. nadst., po zaključku blagajne opazil, da ima 1.000 din primanjkljaja. Še istega dne in sicer ob 17. uri je nekdo telefonično poprašal za blagajnikom; ker pa je telefon v II. nadst. in dotični dežurni uslužbenec ni vedel, da je blagajnik slučajno v uradu, je odgovoril, da blagajnika ni. Blagajnik slutil, da bi se bil telefonični razgovor utegnil tikati omenjenega primanjkljaja. Pozneje se pa niti po telefonu niti osebno ni nihče več javil. Blagajnik bo moral ta primanjkljaj kriti iz lastnega. Ker ima tričlansko rodbino, njegovi mesečni prejemki pa znašajo 2.500.— din, je zanj izguba 1.000.— din naravnost katastrofalna. Apetila torej na vest dotičnega, ki je na njegov račun (N. B. ne na račun države!) obogatel za 1.000.— din, naj denar vrne.

— 20letnica slovenske mladinske zaštite je združena z banovinsko skupščino Jugoslovnske unije za zaščito otrok, sekcije za dravsko banovino, ki bo v nedeljo, 26. t. m. ob 10. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Pregled zgodovinskega razvoja slovenske mladinske zaštite in današnjega stanja bo podan v referatnih banovinskih odborov Unije, poleg tega pa bo razstavljeno tudi mnogo kart, grafikonov in najraznovrstnejših ponazoritev o zdravstvenem, socialnem in pravnem položaju otrok in mladine v Sloveniji. Odbor Unije najvjudneje vabi vse naše socialne delavce, ki se za slovenska mladinska zaštitna vprašanja zanimajo, da se udeležijo omenjene banovinske skupščine in obenem ogledajo razstavni material. Začetek točno ob pol 10. uri.

— Lj Podmladek Jadranske strože ljudske šole na Vlu priredi v nedeljo (jutri) ob 16. v šolski telovadnici akademsko z bogatim in pestrim sporedom. Petje, deklamacije, telovadne točke itd. bodo pokazale znanje naše mladine. Vabimo starše in

Znameniti deški pevski zbor „WIENER SÄNGERKNABEN“ v filmu Koncert v Tirolah

Heli Finkenzeller, Hans Holt, Fritz Kampers.

Senzacionalen FLASH GORDON

ustopitstičen vefilm!

Premiera danes!

Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Rezervirajte si vstopnice!

Po romanu Aleksa Raymonda. Buster Crabbe, Jean Rogers, Charles Middleton, Priscilla Lawson. — Fantastičen prikaz poleta z raketno ladjo v vesolje. — Čudovita bitja, gigantske borbe in preteče opasnosti na tujem planetu! — To izredno zanimivo filmsko delo je višek tehnične prisposobe za bodoči medplanetarai promet! — Samo nekaj dni na sporedu, zato pohitite!

prijatelje šolske mladine, da v polnem številu posetijo jutrišnji akademski. Vstopnina samo za sedeže 5 din. Čisti dobiček je namenjen za podporo revnim učencem in učenkam PJS. Akademija se bo ponovila prihodnjo nedeljo 5. marca z istim sporedom. Vabimo!

— Lj Zaključni plesni venček s čajanko priredi godba »Zarja« v nedeljo, dne 26. februarja ob 15. uri popoldne v Delavski zbornici. Vabljeni vsi! 118—n.

— Dramatski odsek Sokola IV. priredi v Gasilskem domu na Barju vojno dramo »A njega ni«. Vljudno vabljeni. Zdravo.

— Lj Šentjakobčani ponove v nedeljo 26. t. m. popoldne ob 15.15 pravilčno igro »pepelka«. Igro, ki jo je pripravila ga. Juvanova, so pri obeh dosedanjih uprizoritvah sprejeli naši malčki z nepopisnim navdušenjem. Očarljiva, nežna zgodba o ubogi pastorki navdušuje in osvaja gledalce. Oliko prisrčne veselja in ginjenosti že dolgo ni bilo v šentjakobski dvorani, ki je bila polna navdušenih malih gledalcev. Lepi plesi in godba poživljajo dejanje. Starši, pripeljite svoje malčke. Ker je za predstavo veliko zanimanje, kupite vstopnice že vnaprej.

— Lj Na Taboru bo tudi letos v soboto dne 4. marca tradicionalni Valčkov večer Sokola I, na katerega vabimo vse ljubitelje starih lepih valčkov. 119—n

— Lj Javnosti sporočamo, da Združene četnikov podobor Ljubljana, pobira eventualne prispevke vedno z nabiralno polo, potrjeno od policijske oblasti ali pa s pisnimno prošnjo, kateri je priložena položnica Kreditnega zavoda v Ljubljani. Vsake drugega nairaica, ki bi nabiral v imenu Udruženja četnikov, zavrnite, odnošno izročite prvemu policijskemu stražniku. — Uprava združenja četnikov, Ljubljana.

— Lj Jadranska straža opozarja občinstvo, da se ponujajo po pisarnah neke slike pod pretezo Jadranske straže. Ker ni Jadranska straža nikogar pooblastila za prodajo kakih slik, se naj vsaka prodaja na njeno ime zavrne.

— Lj O ceni električne energije bo pod okriljem Prirodoslovskega društva predaval v torek 28. tm. v predavalnici mineraloškega instituta univerze g. univ. asistent inž. Drago Matanović. V zvezi s tem aktualnim problemom bo predavatelj med drugim obravnaval faktorje, ki določajo proizvajalne stroške električne energije, zlasti pa vpliv raznih grup odjemalcev na te stroške in ukrepe, ki so potrebni za čim gospodarnjšo obratovanje. Začetek predavanja ob 18. uri 15 minut.

— Lj Sadržarska podružnica Šiška, v torek, 28. tm. ob pol osmih zvečer predava v deški ljudski šoli na Gasilski c. o obrezovanju sadnega drevja g. Demšar Franc. Priporočamo se za zanimanje.

Zvočni kino Sokolski dom v Šiški

telefon 41-79

Premiera vesele filmske operete

Ljubavni polk

Film glasbe in veselih doživljanj!

V gl. vlogi: Maria Andergast

Predstave danes ob 1/9. uri, jutri ob

3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 1/9. uri

Prihodnji spored:

V vrtincu strasti

* »Zaščita otrok in mladine«, to je časopis, glasilo »Jugoslovnske Unije za zaščito otrok, sekcije za dravsko banovino, katerega prva številka je pravkar izšla za 20letnico slovenske mladinske zaštite. Vsi oni ki se za časopis zanimajo in ki bi radi pri njem sodelovali, dobe potrebne informacije v pisarni Unije na Gosposvetski cesti 2-II.

— Lj Zasledovan slepar. Pred dnevi se je pojavil v mestu neki možki, ki je pobiral po gostinskih lokalih in po zasebnih stanovanjih prispevke za »Zvezo bojevnikov«. Ker je bil nabiralec dokaj vsiljiv, so mu seveda sprito dobrega namena naselili številni ljudje. Goluf pa ni iskal žrtve samo v mestu, marveč je pobiral prispevke tudi po okolici in sicer v D. M. v Polju, Zg. Šiški, na Posavju, v Zapužah ter v St. Vidu. Sleparja zasleduje policija.

— Lj Najdeno ogrožje kolesa. Tatvine koles se vedno bolj množijo. Večkrat pa se pripeti, da tat kolo vrže proč, ker nima vedno prilike, da bi ga vnovčil. Med takšno tatvino se tudi ljudje, ki poberejo z ukradenega kolesa samo razne dele, nato pa ogrožje vržejo proč. Tudi na Barju in sicer na Lahovem stradonu so našli te dni ogrožje ukradenega kolesa, ki ga dobi lastnik nazaj na policijski upravi.

— Lj Pobegeli ali ukraden pes. Trgovca Anton Verbič je prijavil, da mu je pobegnila štiri mesece stara psica, pasme ilirskih ovčarjev. Pobegla psica ima rmenno dlako, črno glavo in belo liso na glavi. Nosi znamko št. 1232 ter sliši na ime »Bistra«. Tatvina ni izključena.

Iz Ptuj

— Lične kažipote je postavila mestna občina v sporazumu s tujskoprometnim društvom, ki kažejo smer voženj avtomobilistom. Dosedaj smo take kažipote zelo pogrešali, zlasti pa so jih pogrešali tuji, ki se v mestu nikakor niso mogli orientirati o smeri vožnje. Kažipoti so postavljene na križišču pri Minoritskem samostanu in pa na križišču Florjanskega trga—Maistrove ulice in Miklošičeve ceste.

— Ob sklope pustnega veselja. Prejšnja leta so ob pustnem času iz naših krajev prihajala sama žalostna poročila, ker skoraj ni minil pusta, da ne bi zahtevali človeške žrtve. Letos tega hvalabogu ni bilo,

Iz Zagorja

— Priljubljeni šolski upravitelj topiške šole g. Matija Pelko je težko obolel in je njegovo zdravstveno stanje zadnje dni dokaj resno. Številni njegovi bivši učenci in naša javnost sploh mu iskreno želi skorajšnje okrevanje.

— Pustno veselje je letos po dolgem času s pravo kurentovsko razigranostjo zajelo dolino na široko. Večina sveta je napolnila številne gostilne, kamor so se prihajale kazati in plesati originalne skupine šem tja do polnoči. Na pepelnico sredo so po stari navadi prepeljali Pusta ves ljubi dan od hiše do hiše, od gostilne do gostilne, ob živahnem navdušenju mladine in starine. Gostilničarji so se morali odkupiti, če ne bi jim bili Pusta zagrebi pred hišni prag. Navse zadnje pa ga ni doletela običajna usoda, vsaj najlepšega ne, ker so ga spravili nekam pod streho, kjer bo čakal drugačeta leta in bogve kakšnih časov.

— Zdrugača se je v dimu 26 let stara posestnikova hči Ana Bebar z Galetove domačije na Kraju. Bebarjevi so si v pritličju postavili novo železno peč, katere železna cev dimnika je bila napeljana mimo lesene stene, kjer je zgoraj v čumnati spala pokojna Ana. Ob stitih zjutraj je gospodinja zakurila peč, ob pol šestih pa je šla klicat hčerko, ki se ni odzvala. Ko je odprla vrata, je udaril iz čumnate gost dim. Dekle je bilo še toplo, toda strupeni ogljikov oksid je bil že opravlil svoje delo. Pomagalo ni niti umetno dihanje niti pomoč dveh zdravnikov. Nesrečno dekle so včeraj dopoldne pokopali. Bila je pridna in v veliki oporo družini, ki ji izrekamo naše toplo sožalje.

— Zelo nujno poziva vojni referent zagorske občine vse vojne obveznike letnikov 1889. do 1918., ki so že opravili svojo vojaško dolžnost in ki so pristojni v občino Zagorje ter bivajo v njenem območju, da oddajo najkasneje do 20. marca svoje vojaške listine na II. oddelku občinskega urada. Tisti pa, ki listin nimajo, a so upravičeni imeti jih, se morajo takoj javiti in prilepiti s seboj tri priče, ki bodo s prisego potrdile, da je prizadeji opravil svoje vojne obveze. S seboj morajo prilepiti kolo za 10 din. Kdor se ne bo ravnal po tem, bo odgovarjal po vojnokazenskih predpisih.

— Gozdni požari se zdaj, ko je vse suho, kaj radi vznemirajo po mali nepravdnosti kadičev, ki vržejo proč cigaretni ogorek. Potrebna je največja pazljivost. V četrtek popoldne je na primer začel goreti Volkarjev travnik pod Bevkim in je treba le dobri sreči in hitri intervenciji zagorske gasilске čete pripisati, da ni zajel velikega kompleksa gozda v smeri proti sv. Urhu, s čimer bi utegnil požar zavzeti tamošnje kmetijske domačije in napraviti nepopravljivo škodo. Opozorjamo in prosimo vsakega posameznika, da po svojih močeh pomaga čuvati našo narodno imovino.

— Nogometna telma med SK Svoboda z Lok in SK Laškem se bo vršila v nedeljo ob pol 15. uri na igrišču na Lokah, kamor vabimo vse pristase tega športa s željo, da bi videli lepo in tovariško borbo, ne pa da bi se ponovili prizori iz nekaj let

pač pa je bilo nekaj pretepotov. Tak primer se je pripetil v Apačah na Dr. p., kjer sta se srečali v vasi dve skupini maskar, ki sta se spoprijeli s koli in noži. Obdelavali sta se kar vprek, pri čemer je bil najbolj izkupil posestnikov sin Sile-dar Jožef, ki je dobil težke poškodbe po vsem telesu. Glavne pretepača, nekoga Z. so orožniki že aretirali.

— Toplo vreme, ki je zavladalo zadnje dni, je poživilo delo na polju, še bolj pa v vinogradih, kjer so že pričeli okopavati vinske trte. Delo je oživelo v naših vinogradih in Haložah in Slovenskih go-

Slikar Černigoj in kipar Carà sta razstavila v Jakopičevem paviljonu precej svojih del

Ljubljana, 25. februarja
Slovenec slikar Avgust Černigoj iz Trsta je razstavil v Jakopičevem paviljonu nad 40 oljnatih slik in nekaj risb ter monotipij. Italijan kipar Ugo Carà ima na razstavi 17 plastik v lesu, kamnu in bronu. Njuno delo vzbuja upravičeno zanimanje, ne samo zaradi tega, ker sta prvič razstavila skupaj v Ljubljani slovenski in italijanski umetnik, temveč predvsem zaradi kvalitete razstavljenih del.

Znana je umetniška pot Avgusta Černigoja od konstruktivizma, ki je prav za prav zanikal estetične vrednote in je iskal v predmetih, ko jih je upodabljal, samo osnovne dinamične, mehanične in logične elemente, katere je komponiral v konstruktivistične celote. Od take resnične umetnosti docela tujeja hotenja je Černigoja vodila pot k dekoraciji in potem dalje k umetniškemu ustvarjanju. Večina njegovih razstavljenih del kaže to razvojno pot, dela so pa dokaz, da je Černigoj na pravi poti,

Iz Zagorja

— Priljubljeni šolski upravitelj topiške šole g. Matija Pelko je težko obolel in je njegovo zdravstveno stanje zadnje dni dokaj resno. Številni njegovi bivši učenci in naša javnost sploh mu iskreno želi skorajšnje okrevanje.

— Pustno veselje je letos po dolgem času s pravo kurentovsko razigranostjo zajelo dolino na široko. Večina sveta je napolnila številne gostilne, kamor so se prihajale kazati in plesati originalne skupine šem tja do polnoči. Na pepelnico sredo so po stari navadi prepeljali Pusta ves ljubi dan od hiše do hiše, od gostilne do gostilne, ob živahnem navdušenju mladine in starine. Gostilničarji so se morali odkupiti, če ne bi jim bili Pusta zagrebi pred hišni prag. Navse zadnje pa ga ni doletela običajna usoda, vsaj najlepšega ne, ker so ga spravili nekam pod streho, kjer bo čakal drugačeta leta in bogve kakšnih časov.

— Zdrugača se je v dimu 26 let stara posestnikova hči Ana Bebar z Galetove domačije na Kraju. Bebarjevi so si v pritličju postavili novo železno peč, katere železna cev dimnika je bila napeljana mimo lesene stene, kjer je zgoraj v čumnati spala pokojna Ana. Ob stitih zjutraj je gospodinja zakurila peč, ob pol šestih pa je šla klicat hčerko, ki se ni odzvala. Ko je odprla vrata, je udaril iz čumnate gost dim. Dekle je bilo še toplo, toda strupeni ogljikov oksid je bil že opravlil svoje delo. Pomagalo ni niti umetno dihanje niti pomoč dveh zdravnikov. Nesrečno dekle so včeraj dopoldne pokopali. Bila je pridna in v veliki oporo družini, ki ji izrekamo naše toplo sožalje.

— Zelo nujno poziva vojni referent zagorske občine vse vojne obveznike letnikov 1889. do 1918., ki so že opravili svojo vojaško dolžnost in ki so pristojni v občino Zagorje ter bivajo v njenem območju, da oddajo najkasneje do 20. marca svoje vojaške listine na II. oddelku občinskega urada. Tisti pa, ki listin nimajo, a so upravičeni imeti jih, se morajo takoj javiti in prilepiti s seboj tri priče, ki bodo s prisego potrdile, da je prizadeji opravil svoje vojne obveze. S seboj morajo prilepiti kolo za 10 din. Kdor se ne bo ravnal po tem, bo odgovarjal po vojnokazenskih predpisih.

— Gozdni požari se zdaj, ko je vse suho, kaj radi vznemirajo po mali nepravdnosti kadičev, ki vržejo proč cigaretni ogorek. Potrebna je največja pazljivost. V četrtek popoldne je na primer začel goreti Volkarjev travnik pod Bevkim in je treba le dobri sreči in hitri intervenciji zagorske gasilске čete pripisati, da ni zajel velikega kompleksa gozda v smeri proti sv. Urhu, s čimer bi utegnil požar zavzeti tamošnje kmetijske domačije in napraviti nepopravljivo škodo. Opozorjamo in prosimo vsakega posameznika, da po svojih močeh pomaga čuvati našo narodno imovino.

— Nogometna telma med SK Svoboda z Lok in SK Laškem se bo vršila v nedeljo ob pol 15. uri na igrišču na Lokah, kamor vabimo vse pristase tega športa s željo, da bi videli lepo in tovariško borbo, ne pa da bi se ponovili prizori iz nekaj let

rich. Letos je bil izredno dober pridelek in je že skoraj vse vino poslo ter je po njem še veliko povpraševanje. Cena vina se je znatno dvignila.

— Živinski sejem. Na zadnji živinski sejem je bilo prignanih 17 volov, 15 krav, 4 bik, 24 telet in 190 konj. Vsega je bilo prignanih 322 glav, prodanih pa je bilo samo 80 glav živine. Cena volom je bila 2.50 do 4 din, krave po 2 do 3, bik po 3 do 3.90, teleta po 3.50 do 5

Zakopane — preokret v smučarskem sportu?

Zastopniki srednje Evrope so v Zakopane močno
omajali prestol severnjaških držav

Ljubljana, 25. februarja. Letošnje svetovno smučarsko prvenstvo v Zakopane bo bržkone pomenilo važen mejnik v zgodovini smučarskega sporta. Strokovnjaki so si edini, da je bila to najzanimivejša prireditev, kar jih je imela FIS v času svojega obstoja. Dve dejstvi so morali ugotoviti vsi. Poljaki niso imeli prvič v izvedbi takega tekmovanja. Z letošnjim pa so prekosili vse, kar je do zdaj veljalo za vzor. Organizacija je bila taka, da je morala zadovoljiti slehernega. Za vsako malenkost je bilo preskrbljeno, organizatorji so predvidevali vse, celo na znamenito FIS vreme so računali. Seveda pa so Poljaki v svoje delo vložili mnogo denarja. Samo za priprave je poljska vlada dovolila kredit 8 milijonov zlotov, za izvedbo samo pa še nadaljnje 4 milijone. Časopisni poročevalci, ki jih je najtežje zadovoljiti, niso mogli odlične organizacije prehladiti. Imeli so na razpolago svoj hotel in v njem vse, kar so potrebovali za čim vestneje in hitrejšo poročanje. V Zakopane je bilo 96 poročevalcev listov. Sleherni od njih je dobil svoje mesto, svoj pisalni stroj in tudi stenografiko, ki je popolnoma obvladala njegov jezik. Tudi za radio prenose je imela vsaka država na razpolago svojo celico, ki je sprotila dobivala poročila s proge, kjer so bile nameščene posebne kratkovalovne postaje, razen tega pa še telefonski vodi. Najmanjši važnejši dogodek so takoj sporočili novinarjem, ki so tako zvedeli vse podrobnosti, čeprav se niso premaknili s starta oziroma cilja. In potem izvedba tekmovanja. Nikdar ni bilo zamude, točno na minuto se je začela napovedana tekma. Če na progi ni bilo snega — in to se je večkrat zgodilo — so bili takoj pri roki vojaški oddelki, ki so od blizu in daleč prinašali belo padavino in sprotili zakrpali vse, kar je pobraba odjuga. V Garmischu smo se čudili Nemcem, kar pa so nudile Zakopane, je neprekoslivo!

Drugo spoznanje, ki so nam ga dale Zakopane pa je, da je srednja Evropa prvič uspešno prestala borbo z matičnimi državami smučarskega sporta. Norveško, Finsko in Švedsko, Nemčijo, Italijo in Poljsko so začele resno ogrožati primat severnjaškov, zlasti Norvežanov in se je le Finski posrečilo, da je rešila čast severnih dežel. Izreden uspeh je dosegla Nemčija. S priključitvijo Avstrije in sudeških pokrajin so dobili tako močan tekmovalski kader, da so danes v smučanju veseleli. Že prej so bili Nemci vodilni v alpskih panogah, ki jih je močan dotok avstrijskih specialistov še bolj utrdil, s sudeškimi Nemcem Berauerjem in Bradlom iz Salzburga pa so iztrgali Norvežanom še to, kar se je zdelo zastopnikom srednje Evrope nedosegljivo: prvenstvo v klasični kombinaciji in v skokih. FIS ima na razpolago 11 prvenstev in od teh so dobili v Zakopane Nemci 7, Finci 2, Švircarji in Norvežani po 1 — srednja Evropa torej 8, severnjaki le 3!

Poglejmo, kako so se spremenili posamezni naslovi svetovnih prvakov v primeri z lanskimi FIS tekmami. Svetovni prvak v smuku je letos postal Nemec Lantschner, lani je bil Francouz Couet, pri ženskah lani Resch, letos Cranz (obe Nemčija), v slalomu letos in lani Rominger (Švica), pri ženskah enako Cranz (Nemčija), v alpski kombinaciji letos Jennwein (Nemčija), lani Allais (Francija), pri ženskah obkralj Cranz (Nemčija). Od vseh najuspešnejše je bila torej Cranzova, ki je postala letos trikratna svetovna prvakinja, kar doslej ni uspelo še nikomur. V alpskih panogah severnjaki niso nevarni srednji Evropi in še za dolgo vrsto let ni računati, da bi se v tem pogledu kaj spremenilo.

Kako je s severnjaškimi panogami? V štafeti 4x10 km je, kakor lani, tudi letos zmagala Finska. Vendar se je Italija vrnila za sledečo švedsko pred Norveško. V tekni na 18 km je Finska uspešno branila prvenstvo. Lani je zmagal Pitkänen, letos Kirilka. V smučarskem maratonu, kjer je bil lani prvak Finac Jalkanen, je v Zakopane dobil naslov Bergendahl in obenem edini, ki si ga je Norveška mogla lete prislužiti. V norveški kombinaciji je letos nepričakovano zmagal Nemec Berauer in potpisil lanskega prvaka Hoffsbakena (Norveška) šele na 12. mesto in končno je v samostojnih skokih Bradl (Nemčija) odzvel naslov Asbjørnu Ruudu. Če pomenijo Zakopane vdore Srednjeevrope v severnjaške panoge, je to v prvi vrsti krivda Norvežanov, ki so letos popolnoma odpovedali. Norvežani so se čisto izgovarjali na spremembo podnebnja, ko so morali nastopati v alpskih pokrajinah, letos pa ta izgovor prav gotovo ne drži. V teh se nikakor ne morejo več kosati s Finci, ki so jih s svojim izrednim načinom treniranja znatno prekosili, za njihove tekmovalce v klasični kombinaciji pa je iskati druge vzroke. Zdi se, da se niso dovolj

sistematično pripravili. Neodpustljiva napaka je, da so poslali svoje zastopnike v skoke za kombinacijo, ne da bi predhodno vsaj enkrat vživali na skakalnici. Tako postopanje se je maščevalo, kajti, le tako si je mogoče razlagati, da so vsi Norvežani, ki so imeli za kombinacijo najboljšo nade, že pri prvem skoku padli. Morda je iskati vzrok tudi v tem, da Norvežani doma nimajo velikih skakalnic in so bili zaradi tega zastopniki srednje Evrope v toliko na boljšem, ker jim skakalnica, kakor je v Zakopane, ni delala nobenih preglavic. Za zaključek še nekaj o Srednjeevropcih med seboj. V štafeti je bila lani Švica za Finsko, Norveško in Švedsko, letos je med Srednjeevropci postala najboljša Italija, ki je celo pustila za seboj Norveško. V tekni na 18 km je bil v Lahtiju najboljši Srednjeevropec Italijan Demetz, ki je zasedel 34. mesto, drugi najboljši pa naš Smolej na 64. mestu. Letos je bil prav tako prvak srednje Evrope Demetz, povzpela se je na 12. mesto. Smolej pa, čeprav je leto napredoval za 27 mest, šele 13. med Srednjeevropci. Je to dokaz, da pri nas še nimamo tipičnih tekačev za kratko progo. Na 50 km pa je rešil čast srednje Evrope Jeseničan Smolej, ki se mu je posrečilo vriniti se med prvo deseterico in z nad vse častnim 9. mestom postati najboljši Srednjeevropec. Je to ogromen napredek od lani, ko je bil najboljši zastopnik srednje Evrope šele 24., drugi najboljši (Smolej) pa 30. V skokih končno je planiški junak Bradl posekal tudi Norvežane in seveda z njimi vse ostale, torej tudi Srednjeevrope. On in Berauer sta vsekako največja junaka letošnjih FIS tekem.

M. P.

Iz Celja

— Razmere na delovnem trgu še vedno ne izpričujejo izboljšanja. Pri celjski borzi dela se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 95 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 45 oseb, posredovanj je bilo 19, odpotovalo je 16, odpadlo 34 oseb. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 1435 brezposelnih (1246 moških in 189 žensk) nasproti 1419 (1234 moških in 185 žensk) dne 10. t. m. Delo dobi po 6 rudniških kopačev, rudniških vozačev in hlapcev. 2 krojača, 1 mizar, 6 privatnih kuharic, po 3 natakarice in kmečke delke, 2 služkinje ter po 1 hotelska kuharica, gostilniška kuharica in sobarica.

— Na ljudskem vsenčističnem v ponedeljek 27. t. m. ne bo predavanja.

— Pasji kontumac je ukinjen. Mestno poglavarstvo v Celju je ukinilo pasji kontumac za mesto Celje.

— Nov specialist pri botniški blagajni. Poslovalnica OUZZ v Celju sporoča, da bo za člane poslovalnice od 1. marca dalje ordiniral dr. Viktor Tomineš, specialist za oči, nos, ušesa in grlo in sicer v svoji privatni ordinaciji na Kralja Petra cesti 33/I vsak delavnik od 13. do 14.

— Sokolska predstava v gledališču. Sokolsko društvo Celje-matica bo v prihodnjem soboto 11. marca ob 20. v celjskem gledališču učinkovito veselilo v 3 delanjih »Zadrega nad zadregom«. Kot igralci bodo nastopili priznani celjski dilettanti. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Gorčarja vdove.

— Pokalna prvenstvena tekma Celje: Olimp. V nedeljo 26. t. m. ob 14.30 se bo pričela na Glaziji pokalna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Olimpom. Tekmo, ki bo gotovo zelo zanimiva in živahna, bo sodil g. Hobacher. Ob 10.30 dopoldne se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med SK Hrastnikom in Atletiki.

— Nesreča ne počiva. V sredo je neki solar v šolskem odmoru potegnil 11-letnega posestnikovega sina Ivana Štuklja z nekakega zidu. Štukelj je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Na cesti blizu Iga pri Ljubljani je padel 27-letni šofer in mehanik Rudolf Vilek iz Laškega z motornega kolesa ter si zlomil levo nogo pod kolonom in se poškodoval tudi po glavi. Te dni se je ponesrečil 24-letni delavec Anton Verdel s Teharja. Pri delu v tovarni: ga je zgrabil stroj za levo roko ter mu zmečkal kazalec in sredine. Na cesti v Kozjem je neznan kolesar podrl 71-letnega posestnika Ivana Kuželja iz Kozjega na tla. Kuželj si je pri padcu zlomil desno nogo v kolku. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Nočno lekarniško službo ima od sobote 25. t. m. do vsega petka 4. marca lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

— Za regulacijo Savinje je vajno potreben državni prispevek. Kakor znano, je zadnja leta izpadel prispevek države za regulacijo Savinje v ta namen je država

za delo v prvi etapi posebej dala 500.000 din. v naslednjih letih pa je žal ta prispevek države popolnoma odpadel ter so morali nositi vse stroške mestna občina celjska, cestni odbor in banovina. Tu imamo v mislih velika regulacijska dela na Savinji pod Celjem, ne pa rednih vzdrževalnih regulacijskih del v celotni strugi Savinje, za kar so bili vedno predvideni skromni pri spevki države. Sedaj pa čitamo v »Slovenecu« pod naslovom »1,2 milij. za kranjski vodovod« doslovno sledeče: »Vnesena je nadalje nova postavka 1,2 milij. din kot prispevek k gradbi vodovoda Predvor—Brdo—Kranj. Tudi je povečana postavka za regulacijska dela na Muri in Savinji ter na Dravi od 0,1 na 0,5 milij. din, tako da znaša skupno povzvišanje za našo banovino 1,6 milij. din«. Za regulacijska dela na Muri, Dravi in Savinji dobimo torej skupno po državnem proračunu 500.000 din namesto dosedanjih 100.000 din. S tem so gotovo mislijena samo redna vzdrževalna dela na teh treh rekah bvrše mariborske oblasti. Ne vidimo pa nobene postavke in ne čitamo nobene razveseljive vesti, da bi bila vnesena zadostna in primerna postavka za velika in važna regulacijska dela na Savinji pri

Celju, ki prihajajo v odločilen štadij, ko banovina in mesto Celje ne bosta zmogla ogromnih investicij, da bi se ta dela primerno pospešeno nadaljevala, kakor zahtevajo nujni gospodarski interesi Velikega Celja in vse Savinjske doline. Sedaj, ko se je začela v Beogradu razprava o novem državnem proračunu, je dolžnost vseh vodilnih činiteljev našega javnega življenja, da temu vprašanju posvetijo vse svoje moči. Ako je država ob začetku teh del s svojim sicer skromnim prispevkom v znesku pol milijona dinarjev za regulacijo Savinje pod Celjem priznala svojo načelno obveznost in odgovornost za ta dela, ne razumemo, zakaj je ta postavka v zadnjih treh letih, ko so se gospodarske razmere in državne finance toliko izboljšale, morala odpasti in zakaj naj bi letos in za bodoča leta zopet izostala država s svojim prispevkom. Mest. občina celjska ter razne gospodarske korporacije in njihovi predstavniki naj bi se danes energično vzele zadevo v roke in jo po svojem zastopstvu v Beogradu dovedo do pozitivne rešitve. Ne dvomimo, da bodo tudi poslanci iz Celja v tej smeri zastavili svojo vplivno besedo.

Rudarska in topilniška produkcija lani

Pridobili smo 2,970.000 ton rud, predlanskim pa samo
2,646.000 ton

Ljubljana, 25. februarja. Naša država se čedalje bolj industrializira, kar prihaja do izraza zlasti v statistiki o produkciji rudarske in topilniške industrije. V splošnem se je produkcija v rudarstvu in topilniški industriji lani znatno povečala v primeri s prejšnjim letom. Pridobljeno je bilo 2,970.000 ton rud (kovinskih), a l. 1937 le 2,646.000 ton. Produkcija kovin je znašala lani okrog 120 tisoč ton, predlanskim pa je bilo produciranih 88.900 ton kovin. Povečanje produkcije v rudarstvu lani torej znaša 8,3%, v topilniški industriji pa celo 34,8%.

Po tonazi je v rudarstvu na prvem mestu produkcija svinčene in cinkove rude, ki je bilo lani izkopane 870.000 ton, za 7% več kakor predlanskim, ko je produkcija znašala 812.000 ton. Največja rudnika sta v Trepiču in Mežici, a neizkoriščenih, odnosno slabo izkoriščenih ležišč je še mnogo. Produkcija svinca v naših topilnicah je izmed vseh kovin najbolj porasla, celo za 115%. Predlanskim so topilnice producirale 4036 ton svinca, lani pa 8600 ton. Toda produkcija se bo povečala še neprimerno bolj, ko bo začela delati nova, moderna topilnica in rafinerija svinca v Zvečanu, s kapaciteto 12.000 ton rafiniranega svinca na leto prva leta, pozneje pa še mnogo več. Produkcija cinka pa se je lani nekoliko zmanjšala, približno za 6% od 4900 na 4.600 ton. Prihodnje leto, ko bo začela obratovati nova topilnica in rafinerija v Sabcu, se bo pa produkcija znatno povečala, saj bo kapaciteta nove topilnice znašala 10.000 ton na leto.

Po tonazi je na drugem mestu produkcija bakrene rude. Največji rudnik je v Boru. Lani so pridobili 740.000 ton rude, predlanskim pa 650.000 ton, torej povečanje okrog 14%. Razne inozemske industrijske družbe se zadnje čase zelo zanimajo tudi za neizkoriščena in slabo izkoriščena ležišča bakrene rude v naši državi. Produkcija surovega bakra je lani v primeri z l. 1937 skoraj nespremenjena ter znaša okrog 40.000 ton (predlanskim 39.970 ton).

Produkcija železne rude je pri nas šele na tretjem mestu ter je znašala lani 610 tisoč ton in predlanskim 618.500 ton. Lani je bila torej nekoliko manjša, vendar lahko rečemo, da je ostala v glavnem na isti višini. Glavna rudnika železne rude sta v Ljubiti in Varesu. Precej ležišč je še neizkoriščenih. Kranjska industrijska družba je dobila lani koncesijo za izkoriščanje rudnika železne rude (limonita) v Rakelcu, v prijedorskem okraju. Topilnice so producirale lani okrog 60.000 ton surovega železa, znatno več kakor predlanskim (40.000 ton). Lani se je združil rudnik železa v Ljubiti z rudnikom, topilnico in livnico v Zenici v državni kombinat »Jugoslovenski čelik« ter smo dobili težko industrijo velikega obsega. Nova Siemens Martinova peč ki je začela obratovati lani aprila, ima 30.000 ton kapacitete.

Posebno pozornost zasluži naglo naraščanje produkcije boksita, ki je v rudarski produkciji po tonazi na četrtem mestu. Lani je znašala 410.000 ton, a predlanskim 358.000 ton ter znaša povečanje 11,7 odstotka. Produkcija narašča zlasti od leta 1934, ko ni znašala niti 90.000 ton, a l. 1935 je dosegla že skoraj 220.000 ton. V zadnjih starih letih je bilo pridobljeno pri nas 1.276.000 ton boksita, ki smo ga izvozili skoraj vsega. Največji odjemalec našega boksita je Nemčija, ki prevzema

okrog 90% našega izvoza te rude. Gospodarstveniki že dalj časa opozarjajo, da dosedanje izkoriščanje našega boksita ni pametno, ker dobimo za surovo rudo le toliko, da je plačano samo 2,5% vrednosti aluminija, kolikor ga ruda vsebuje. Tona boksita namreč velja 125 din, tona aluminija pa 20.000 din. Pridobivanje aluminija iz boksita pa nikakor ni tako drago, da bi lahko zagovarjali tako intenziven izvoz boksita.

Na podoben škodljiv pojav naletimo pri presoji produkcije manganske rude. Lani smo producirali samo 3200 ton te rude, predlanskim pa še 3200 ton, upadec znaša torej celo tretjino. Ležišče manganske rude je pri nas dovolj, a so slabo izkoriščena. Značilno je, da manganska ruda prodajamo v inozemstvo po 1.300 din tona, medtem ko plačujemo uvoženo rudo po 4.200 din.

Med produkcijo plemenitih kovin je zlato na prvem mestu. Produkcija srebra zdaj še neznatna. Ko pa bo obratovala rafinerija svinca v Zvečanu, bo znašala produkcija srebra okrog 60.000 kg na leto. Največ zlata producira pri nas Francoska družba borskih rudnikov, ki se je obvezala oddajati naši Narodni banki vse zlato, ki ga pridobi v inozemstvu pri predelavi surovega borskega bakra v elektroliti baker, kar da približno 1800 do 2000 kg zlata na leto. Zdal pa, ko je uvedena elektroliza bakra tudi v Boru, se bo produkcija zlata še povečala. Okrog 400 do 500 kg zlata pa dajo na leto tudi »Rudniki zlata« v Peku. Pridobivanje zlata v rekah pa doslej skoraj ni prišlo v poštev v statistiki.

Radioprogram

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega štiva dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL« Ljubljana. Književna ulica 5.

Nedelja, 26. II.

8: Vesel pozdrav (plošče). — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. — 8.45: Verski govor (g. dr. Roman Tominec). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Angleške skladbe (plošče). — 10: Radijski šramel. Vmes samospeli g. Andreja Jarca ob spremljevanju klavirja. — 11.30: Operni spevi in odlomki. Sodelujejo: ga. Tamara Velbicka in Ivan Petrov, člana beogr. opere in pomnožen Radijski orkester. — 13: Napovedi. — 13.20: Pevski zbor »Sava«. — 14: Godbe na pihala (plošče). — 17: Kmet. ura: Kreditne zadruge, temelji narodnega gospodarstva (g. dr. Jože Basaj). — 17.30: Cimermanov kvartet — vmes wurliške orgle in havajske kitare (plošče). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. Djura Jakšič, glasnik, ob 60letnici njegove smrti (Veljko Petrovič) Bgd. — 19.50: Klavirski koncert gđe. Herte Seifert. — 20.30: Zabavni koncert Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Schumann: Karnevalska suita op. 9 (plošče). (Izjava London. simf. ork., dir.: Landon Ronald. Konec ob 23. uri.)

Ponedeljek, 27. II.

12: Razne zborovske točke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Lahka glasba. igra Radijski orkester. — 14: Napovedi. — 18: Zdravstvena ura: Paberki iz vsakega zdravstva: O prebavnih motnjah (g. dr. A. Breclj). — 18.20: Citraške točke (plošče). — 18.40:

Umetniški značaj slovenskega stajerja (g. dr. Fr. Stele). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. Bogastvo sonca in lepota jugoslovenske zemlje (Kosta Popović) Bgd. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta. — 20.45: Večerni koncert Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos plesne glasbe iz restavracije »Emona«. Konec ob 23. uri.

Tork, 28. II.

11: Šolska ura: Naš skladatelj Emil Adamič — glasbeno predavanje in plošče (g. Vinko Rupnik). — 12: Naši pevci, naše pevke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Šramel »škerjanček«. — 14: Napovedi. — 18: Koncert Radijskega orkestra. — 18.40: Problem malega naroda (g. dr. Fr. Veber). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Aleksa Bačvanski veliki srbski gledališki umetnik (prof. Borivoje Stojković) Bgd. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Odmevi iz Angleske (plošče). — 20.20: F. S. Finžgar: Dekla Anka (člani rad. igral. družine). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka glasba. Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

Sreda, 1. marta

12: Vsakemu nekaj (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Narodne pesmi s spremljevanjem harmonike. Poje gđc. Polidka Zupanova, spremlja g. A. Stanko. — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Arnost Adamič: Zvezetje severnega tečaja — poučna zvočna igra (čl. rad. igral. druž.). — 18.40: Vprašanje poljedelskih delavcev (g. Milan Valant). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Prenos »Balkanskega koncerta« z Dunaja. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Pesmi iz Švice (plošče). Konec ob 23. uri.

Četrtek, 2. marta

12: Zvezde poje (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Pevski in samospeli ob spremljevanju klavirja. Pojeta: ga. Dragica Sokova in gđc. Stefka Korenčanova. — 18.40: Slovenska za Slovence (dr. Rudolf Kovač). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Predavanje saveza Sokola iz Jugoslavije. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Pevski zbor »Ljubljana«, dirigent: Sr. Koprce. — 20.45: Slovenska glasba (Radijski orkester). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Originalna švicarska godba (bratje Malenšek). Konec ob 23. uri.

Križanka

1	2	3	4	5	6
	7	8			
9	10	11			12
13		14	15	16	
	17	18			
19				20	21
22		23	24	25	
	26			27	
28			29		

Pomen besed

Vodravno: 1. Obod, 4. trening, 7. kemična prvina, 9. učenje, 11. ruska reka, 12. kem. znak za prvino, 13. visok državni funkcijonar, 15. kralj evropske države, 17. primanjkljaj, 19. pripadnik človeške rase, 20. nepošten človek, 22. dva enaka soglasnika, 23. neresnica, 25. oziiralni zaimek, 26. ruda, 28. šop slame, 29. del soda.

Navpično: 1. društvo, 2. predlog, 3. strupena kača, 4. cvetni splet, 5. površinska mera, 6. sibirska reka, 8. slovenski jezikoslovec, 10. gojenec vojaške šole, 12. tiskovina, 14. mutast, 16. možko ime, 18. makedonski kralj, 19. postava, 21. levi pritok Donave, 24. pripadnik nepriljubljenega naroda, 26. predlog, 27. kazalni zaimek.

Rešitev križanke, objavljene danes teden

Vodravno: 1. Idol, 4. teza, 7. disis, 9. Ag (srebro), 11. ces, 12. ha (hektar), 13. kita, 15. oreh, 17. po, 18. es, 19. fine, 21. apel, 23. as, 24. S O S, 26. si, 27. ceses, 29. Ajas, 30. seja.

Navpično: 1. Irak, 2. od, 3. lica, 4. Tiso, 5. es, 6. Alah, 8. se, 10. Gisis, 12. heses, 14. ton, 16. rep, 19. fara, 20. eses, 21. ases, 22. lra, 25. Os (osmij), 27. Ca (kalcij), 28. Se (selen).

NI ČUDA

— Ko sem se zaročila z Borisom, je dejal, da je v sedmih nebesih.

— Nikar se ne čudi, saj se je tudi sedmič zaročil.

E. Kirchberger

„Pot čez mrlice“

Rosenheim se je prestrašeno ozrl na njegov strogi obraz. V prvem hipu je hotel znova izbruhniti, toda niti besedica ni prišla čez njegove blede ustne. Glava mu je naenkrat klecnila med ramena in vse njegovo telo je krčevito zadrževalo. Ali je bilo mogoče, da so ga izdali? Kaj še — to vendar...

Ta čas je polkovnik mirno odprl aktovko in pri naslednjem hipu je zdrsil komolec Rosenheimove desnice z njegovega kolena. vsa postava se je nagnila naprej in se zavalila na tla.

Detektiv je obrnil njegovo glavo k navzočim. Izbuljene Rosenheimove oči so zrle v praznino. In videli so se vsi zobje.

— Kaj je to...? je šepnil polkovnik in pokleknil k mrliču.

— Kap!

VII. Dva moža in tretji

Za časnega ravnatelja tovarne je bil imenovan inženir Hajek.

— To je prav za prav danajsko darilo, to povišanje, — je dejal navzočim, — sam ne vem več, kdo je v tej tovarni zanesljiv in kdo ne.

— V polni meri se zanesemo na vas — mu je

dejal polkovnik Janovsky pri odhodu in mu krepko stisnil roko.

— Križ, vi se ne odpeljete z nami?

— Seveda se odpeljem.

Ni se odpeljal. Ničte ni niti slutil, da je ostal detektiv Križ v tovarni. Nastanil se je v sobici za kabinetom ravnatelja inženirja Hajeka in nikamor se ni gnil. Z ravnateljevim kabinetom je bil zvezan samo po telefonu in lukniji v vratih. Samo ponoči je zapustil svojo sobico in se plazil liki mačka po tovarniških hodnikih. Znanu mu je bila točno ura obhodov nočnih čuvarjev in zato se mu ni bilo treba bati, da bi ga opazili.

Po mestu se je sicer mnogo govorilo o zadnjih dogodkih v tovarni, toda govorice so bile pobervane in ničte ni vedel, kaj se je bilo zgodilo. Vohunstvo v kemični tovarni. To je bilo vse, kar so prinesli delavci, toda drugega nič.

Potem je pa naenkrat prišla vest, da bodo sprevele iz nje sveženj listin.

Ob pogledu na te listine je postal Rosenheim mrtvaško bled.

— Vsa zadeva je jasna, — se je začel polkovnikov glas. — Ta mož je bil na naš obisk pripravljen. V njegovem safu ste našli listine, nanašajoče se na nemško industrijo. Položeno so bile tja za vsak primer. V njegovem pravem safu smo našli prave listine. Te so šifrirane. K sreči mi je prinesel R3 pred dobrim mesecem ključ...

Obmolnil je, opazujoč učinek svojih besed na ravnatelja.

Le-ta se ni gnil. Prijel se je za glavo in ves

— Prišli smo pravočasno, nismo pa seveda mogli preprečiti, da bi ta mož sistematično ne pošiljal v Nemčijo poročil, ki se mi je posrečilo razvozlati jih. Prosim Stanje difosgena — pripravljalna dela v vperitem poskusu. Zaloge bromacetona in benzinpromida — arsine — to zastopuje Rosenheim, aretirani ste.

Vsi navzoči so vstali, samo ravnatelj je ostal v svojem negibnem položaju z glavno v dlaneh. K njemu je stopil detektiv in ga prijel za ramo. V jemali delavce in inženirje kemije.

V mestu X. je prispel v temi z brzovlakom mož. Izstopil je na pustem kolodvoru in se ozrl po peronu. Vsa njegova postava je izražala sigurnost in samozavest. Zapel si

Priprave za Lebrunov obisk v Londonu

Izkazane mu bodo vse časti, ki gredo poglavarju zavezniške države — Težave s prezidentovo soprogo

Poročali smo že, da se pripravlja prezident francoske republike Lebrun na pot v London, kjer se bo mudil od 21. do 24. marca s svojo soprogo, da vrne angleškemu kralju in kraljici njun lanski poset v Parizu. Za prezidenta Lebruna bo to naj-svečanější višek njegovega uradovanja, ki bo 14 dni po njegovem povratku iz Londona definitivno končano. Res je seveda, da bo angleška prestolnica v njegovi osebi proslavljala v prvi vrsti zavezniško Francijo, ne pa prvega predstavnika, ki traja njegove funkcije v nasprotju z angleškim kraljem razmeroma le kratak čas.

Ker se sama naziva vlada Njegovoga Velikanstva, angleška vlada seveda ni mogla zaostati v svečanostih in pompu za demokracijo vlado francoske republike. Program Lebrunovega bivanja v Londonu je bil že dno določen in res prav nič ne zaostaja za programom bivanja angleškega kralja in kraljice v Parizu. Kakor v Parizu, tako so tudi v Londonu vse trgovske organizacije sklenile lepo okrasiti ulice, po katerih se bo pomikal spreved s francoskim prezidentom na čelu. Ulice bodo okrašene z zastavami obeh držav, slikami, okrasnimi stolpi in dekoracijami, ki bodo morda nekoliko poživile sicer mračno lice angleške prestolnice. Ko pripluje 21. marca, torej kot nalašč v začetku pomladi, k angleški obali ladja s francoskimi gosti, jih pride pozdravit v imenu Anglije vojvoda Gloucestrski. S kraljem in kraljico se sestanejo francoski gosti šele na londonskem kolodvoru Viktorija. Lebrun in njegova soproga bosta stanovala v kraljevskem gradu v Buckinghamski palači. Njune sobane bodo opremljene s starim francoskim pohištvom, ki bo v ta namen pripeljano iz londonskih muzejev v kraljevsko palačo.

Po posetu pri kraljici Mary in po svečani otvoritvi novega Francoskega instituta v Londonu, ki se je udeležil v imenu Francoske akademije pisatelj Duhamel kot čuvár Descartesove linije francoskega duha na bregu Temze, se odpeljejo francoski gostje na slavnostni obed v kraljevsko palačo. Obred bo pripravil prvi kraljevski kuhar Roussin, ki je seveda Francoski. Kaj pride na mizo, smo že poročali. Naslednjega dne bosta francoski prezident in njegova soproga gosta londonskega župana. Na obed k njemu se odpeljeta v odprti kočiji londonskega župana, v katero bo vpreženih osem belcev iz kraljevskih staj. Zvečer bo v operi Covent Garden posebna slavnostna predstava, naslednjega dne bo pa francoski prezident sprejet na svečani skupni seji obeh zbornic v londonskem parlamentu v zgodovinski Westminstrski dvorani.

Ta seja bo višek simpatije angleškega naroda do Francije. Francoski prezident posesti tudi kraljevski grad v Windsoru, kamor se odpelje preko mesteca Eton.

Tam bodo spoznali oficelnega zastopnika Francije gojenci tega najaristokratskejšega kolektiva Anglije, slovečega ne samo po tem, da nosijo tam študenti cilindre z žaketi in sivimi hlačami, temveč v prvi vrsti po tem, da se uče Angličan v tem kolektivu biti še bolj Angličan kakor so že po naravi. Tako je dejal nekdo Debussy, Anglijska vlada je najbolj spoznala, da bo to koristno aristokratskim študentom, od katerih bo večina čez 30 ali 40 let odločilno posegala v politiko svetovnega imperija. Vrsta svečanosti bo zaključena z večerjo v znanem ministertvu, kjer bo v improvizirani gledališki dvorani nastopil pariški igralec Sasa Guity s kratko enodejanko v francosčini, sir Seimour Hick pa z angleško enodejanko.

Težave s ceremonijelom

Za organizatorje sprejema francoskega prezidenta je trd oreh prezidentova soproga. Po francoskem protokolu soprog namreč nikakor ne gre izkazovanje časti kakor pristojajo prezidentu. Gospa Lebrunova ostane vedno gospa Lebrunova in ne postane nikoli prezidentova soproga. Če vabi francoski prezident na recepcijo, je na vabilih vedno napisano: Prezident francoske republike in gospa Lebrunova si štejeta v čast itd. Že ob bivanju angleškega kralja in kraljice v Parizu je bilo torej v redu, da je napravila gospa Lebrunova pred angleško kraljico poklon, kakor navadna francoska državljanka.

Med pripravi za Lebrunovo bivanje v Londonu je bilo sproženo vprašanje ali more angleški protokol gledati na gospo Lebrunovo kot na prezidentovo soprogo, če ni to niti v svoji domovini. Ker pa kraljica Elizabeta nasprotno ni samo kraljova soproga, temveč kronana kraljica v pravem pomenu besede, bi torej ne bilo načeloma dopustno, da bi angleška kraljica dajala gospe Lebrunovi prednost kot navadni državljanci, čeprav je njen gost. To kočljivo vprašanje ceremonijala bo odločno rešila angleška kraljica v tem smislu, da bo veljala gosna Lebrunova po angleškem ceremonijalu za prvo damo Francije, in že zato dostojna časti, ki gredo sicer samo poglavarjem držav in kraljicam.

nar, pač pa mu je natvezila, da ga je zadel v loteriji. Planea je priznal, da je dobil od svoje ljubice v dveh mesecih nad 200.000 frankov in da je ta denar poglaval v igralnicah. Svoji ljubici, ki ga je krila, je zabrusil v obraz, da ne bo pozabil, kakšno kašo mu je skuhalo in da kot zločinca v polni meri zasluži ječo.

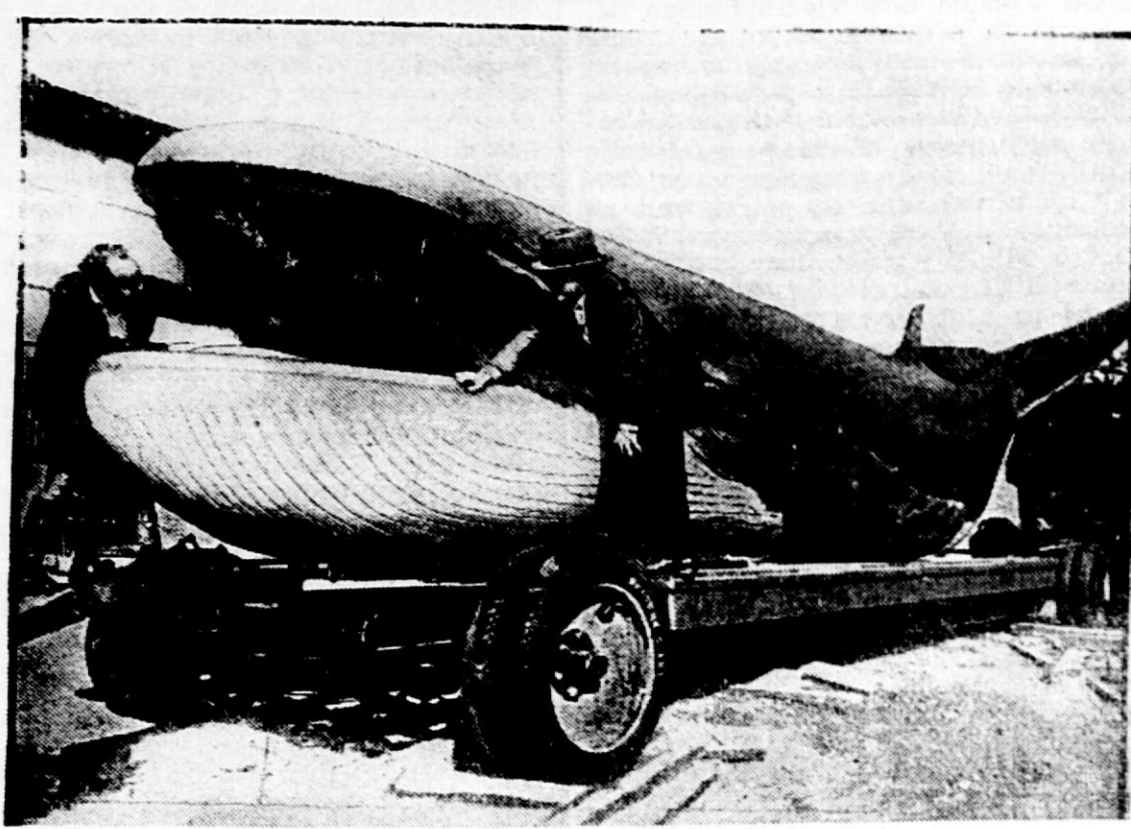
Ogljikov oksid v zraku

Mellonov zavod za sodelovanje med znanstveno teorijo in industrijo v Združenih državah je dal delati 15 mesecev trajajoče poskuse, da se ugotovi koliko in kje je v ameriških mestih v zraku zveplo in da bi se prejšnje domneve in spori tako nadomestili z znanstvenimi podatki. Šest kemikov je proučevalo 50.000 zračnih vzorcev, vzeti posamič iz avtomobilov. Vzorca

obsegajo vse Združene države, vse letne čase ter vsmo dnevno in nočno dobo. Izkazalo se je, da je zrak najbolj okužen nad mestom Saint Louis, kjer pride na milijon delov zraka 260 delov ogljikovega kisika. Najmanj je okužen zrak nad Washingtonom, kjer je povprečno samo devet delov ogljikovega kisika v milijonu delov zraka.

Znatno pospešujejo ogljikov kisik v zraku navadni domači dimniki zlasti tam, kjer se kuri s premogom, bogatim na žveplu. Da se je ugotovila tesna zveza med vremenom in množino ogljikovega kisika v zraku ni nič presenetljivega. Isto velja o megli, ki je naravnost skladišče za ogljikov kisik. Največje množine so ga ugotovili v zraku v meglenih nočeh. Poleti je ogljikovega oksida v zraku približno četrtno toliko kakor pozimi. V nobenem ameriškem mestu ga pa niso našli toliko, da bi na človeka fiziološko škodljivo učinkovalo.

Nov način lova na kite

Ceprav so kiti čim dalje redkejši ali pa morda prav zato si izmišljajo ljudje vedno nova sredstva, s katerimi je mogoče kite uspešno loviti. Minili so časi, ko so po kitih metali samo ročne harpune iz navadnih čolnov na vesla. Zdaj izstrelje harpune iz topov in kite zasledujejo z motornimi ladjicami. Na Norveškem je mehanik Karel Moos izdelal harpuno, ki se izstrelji z zračnim pritiskom 400 atmosfer.

Ta moč bi seveda ne bila nobena posebnost, pač je pa nekaj posebnega to, da se potisne ob izstrelu v harpuno pod istim pritiskom določena količina zraka, ki ostane v nji zaprt, dokler se harpuna ne zapliče v kitovo telo. V telesu se v harpuni odpre ventil in stlačen zrak pride v kito, ki se s tem napne. Napeti kit se takoj dvigne na gladino morja in tako ga lahko odvede ladjica za seboj.

Baden-Powell 82 letnik

V ozkem rodbinskem krogu je praznovanje v sredo 82letnico plodnega življenja, posvečenega milijonom mladine po vsem svetu, svetovni načelnik skavtov lord Baden-Powell of Giweli. Baden-Powell je zdaj skoraj že legendarna osebnost. Navzlic visoki starosti je še vedno izredno čil in zdrav. Zivo se zanima za svet, zlasti za mladino. Svoje posle kot vodja svetovnega skavtskega pokreta opravlja še vedno z vso vsmo. Hodi na inspekcijska potovanja in skoraj vsakemu vabilu skavtov se odzove, da pride med nje. S krepkim telesnim in duševnim organizmom kljubuje vsem boleznim in tudi starosti.

Predlanskim se je Baden-Powell na svetovnem taborenju skavtov na Holandskem poslovil od skavtske mladine vseh narodov in domneval, da je morda ne bo več videl. Toda zmagala je zavest, da je potrebna njegova večja roka na krmilu zdaj še mnogo bolj kakor poprej. Zato je ostal na svojem mestu. Njegov rojstni dan je radostno proslavil tudi njegova zvesta življenjska družica, lady Baden-Powellova, svetovna načelnica in z njo milijoni skavtskih deklet, ki so si izbrale 22. februar za dan »mednarodnega sestrstva«.

Krmite uboge ptičke!

Nov serum proti tetanu

V neki bolnici v Chicagu sta odkrila dva zdravnikova nova serum proti tetanu. To sta dr. Maurice Blatt in dr. Ralph Spaeth, ki sta prišla v Chicago iz univerze Iowa. Namesto dosedanjega načina lečenja, ko se vbrizga injekcija v hrbtni mozeg ali v mišice, pa vbrizgata ameriška zdravnikova serum v žile, da pride hitreje v telo. Veliko vlogov v njihovem lečenju igra tudi to, da bolnik niti trenutek ne sme ostati sam, pač pa priporočata, da ima vsak bolnik svojo sobo. S tem se lečenje seveda podrozi, kajti to pomeni, da mora biti pri bolniku stalno strežnica, ki pazi nanj in mu da injekcije, čim opazi, da se je njegovo stanje poslabšalo.

Novi serum proti tetanu je gotovo uspešen, kajti umrljivost, ki je znašala doslej 90% je padla zdaj že na 25%. Zadnji uspeh je bil dosežen na sedemletnem dečku, ki so ga prepeljali v bolnico s težkim tetanom in ki je zdaj že zdrav. Ameriška zdravniška sta odkrila novi serum po petih letih dela.

Z Zidanega mosta

— Neznosne radijske motnje. Tukajšnji radijski naročniki so že ponovno poslali pritožbo zaradi radijskih motenj, ki so vsaj tako velike, da je sprejem popolnoma izključen. Poštna direkcija v Ljubljani je poslala svojega zastopnika g. Jožeta Čučka, ki je prekontroliral razne stroje v Radečah in Zidanem mostu ter ugotovil, da niso biokirani, med drugim celo brzojavni aparati, ki jih imajo oblasti. Vsi prizadeti ponovno naprošamo, da poskrbi poštna direkcija za odpravo radijskih motenj, sicer je nesmiselno, da ostanemo še nadalje radijski naročniki.

— Pusta so pokopavali. Na pepelnico sredo so kakor običajno vsako leto, napravili na Zidanem mostu veliko senzacijo s sprevedom za pustom, katerega so številne pustne šeme ob zvoku harmonik prepevale v Radečah, nato pa so ga zopet odpeljali nazaj na Zidani most. — Tudi v Radečah so se dostojno poslovili od pusta! Na pustni torek je priredila godba »Savski val« veliko maskarado v prostorih hotela »Jadrane«, kamor je prihitelo vse mlado in staro, zabave željno občinstvo. Tu je pri domači godbi prišlo na svoj račun. Bilo je vse polno mask, nekatere pa so žal odšle, se preden so se demaskirale.

Žalosten konec havajske dinastije

Njen zadnji član princ David Kalakau Kavananako obsojen na 20 let prisilnega dela

Porota v Honolulu je obsodila na 10 let prisilnega dela zadnjega potomca dinastije havajskih vladarjev princa Davida Kalakaua Kavananaka, ker je umoril svojo ženo. Zdaj bo moral prestati kazen 10 let prisilnega dela, na katero je bil pogojno obsojen nedavno zaradi malomarnega sofranja, ko je z avtomobilom do smrti povozil neko dekle iz Kalifornije.

Princ David je pravnik zadnje havajske kraljice, ki se je odpovedala prestolu leta 1898, ko se je poročila z Američanom S. B. Dolejem. Havaj je postal republika in knuž potem je plemišec odločil vprašanje priključitve Ameriki. Zadnja havajska kraljica je umrla leta 1917 stara 80 let. Njen nečak, sin princeze Miriam in Američana A. S. Cleghorna se je oženil nekaj let pred smrtjo svoje tete z bogato Američanko Abigail Campbellovo iz Kalifornije. Imel je edinega sina princa Davida, ki je ostal po očetovi smrti zadnji svojega rodu. Mati ga je dala vzgojiti v Ameriki in iz havajskega princa je postal svetški mladenič, ki je imel zaradi svojih ekscentričnosti sitnosti z oblastmi. Pred šestimi leti je povozil pijan z dirkalnim avtomobilom mlado Kaliforničanko Felicito Connorsovo in sodišče v Honolulu ga je obsodilo pogojno na 10 let prisilnega dela.

Proti koncu 1936 se je oženil princ Galik z 20-letno Arvelo Kinsleyovo. Kmalu po poroki je pa začel ljubavno razmerje s »kraljico ananasnih konzerv« Criggovo iz San Franciscu, ki je bila na Havaji na počitnicah. Zakonca sta se jela pripravljati, havajski princ je svojo ženo surovo pretepal, a lani v maju jo je pijan po hudem prepiru ubil s težko bronasto vazo. Šele nad njenim truplom se je streznil. Po havajskem običaju je zasul mrtvo ženo z rožami, poklical je prijatelje in jih prosil naj molijo z njim ob ženinem truplu. Potem je pa odšel na policijo in povedal kaj je storil.

Porota je priznala pijanost samo deloma za olajševalno okolnost, ker je bil princ v pijanosti že zakrivil smrt dekleta. Obsojen je bil na 10 let in tako je stopila v veljavo kazen, ki je bil obsojen na njo pogojno. 20-letne kazni na svobodi se ni preživel noben domačin iz Južnih morij, pa tudi če bi prišel princ David še kdaj iz ječe odnoso s prisilnega dela, se ne bo mogel vrniti v staro palačo havajskih vladarjev v Valiki, ker je podedovano premoženje večinoma poglaval, palačo so pa zaplenile ameriške oblasti za kritje sodnih stroškov in jo bodo najbrž izpremenile v muzej.

15.000.000 ljudi proti gosenicam

Bombažni zavijač uničuje bombažne plantaže v dolini reke Nila

Rdečkast črviček ograža egiptsko gošpodarstvo. Vse prebivalstvo Nilske doline je bilo mobilizirano proti škodljivcu, ki ga nazivajo »nova egiptska metla«. V Kairu je bil sklican narodni tabor, na katerem zasledajo strokovnjaki na polju bombaževine, sloveči entomologi, biologi in agronomi. Ves zbor učenjakov in praktikov razpravlja o tem, kako priti do živega gosenič bombažnega zavijača, proti kateri so se vsa sredstva izjavila.

Pred leti so utrpele bombažne plantaže v Texasu in drugih bombaž pridelujočih severnoameriških državah ogromno škodo in že je kazalo, da se bliža konec ameriški bombažni industriji, ker so leto za leto škodljivci pokončali pridelek na ogromnih plantažah. Egipt je takrat nastopil kot uspešni konkurent ameriške bombažne industrije, ker se v Egiptu ta škodljivec ni pojavil. Končno so pa Ame-

ričani zajezili zlo in kmalu iztrebili škodljivca, ki mu pravijo boll weaver, sovražnik iz kraljevega žuželk. Več sto milijonov je potrošila Amerika za zatiranje nevarnega škodljivca.

Pred dvema letoma se je na pojavila na bombažnih plantažah v Nilski dolini siv metulček. Fellahi se niso zmenili zanj niti sled, da ni škodljiv. Kmalu so se pa pojavili na bombažnih listih kupčki jajčec. Iz njih so se razvile rdečkaste gosenice in kmalu so bile plantaže prepravljene z najhujšim sovražnikom te važne gošpodarske panoge. Rdečkasta gosenica pregrize lupino bombažnih plodov, pregrize vlakna in se vgnezdijo v njih. Posledica se kaže šele po obiranju. Namestu finih dolgih vlaken dobe plantažniki umazane, pregrizane krpice, ki sploh niso za rabo. Od zadnje letine v Egiptu je bila tako uničena dobra tretjina.

Draga ljubezen

Policija v Toulonu je aretirala 29letno Georgetto Marconijeva, blaginčarko trgovskega doma v Toulonu in njenega ljubčka bivšega mornarja Maurica Planea zaradi povelje 225.000 frankov. Marconijeva je poveljevala ta denar za svojega ljubčka, ki je šest let starejši od nje. Seznanila se je z njim, ko je služil pri mornarici v Toulonu. Zaljubila se je vanj, in sklenila poskrbeti, da bi se ji ne izgubil, ko pride od vojakov. Mesečne plače je imela samo 900 frankov, toda skozi njene roke je šlo mnogo denarja.

Za božične praznike je poveljevala prvih 18.000, za novo leto 11.000, a 15. januarja ni odnesla v banko 180.000 frankov. Ves denar je dala svojemu ljubčku, ki je seveda brezskrbno živel, se vozil na riverio in kupil v dveh mesecih pet avtomobilov. Ni čuda, da ob koncu januarja ni imel niti belica več in da je zahteval od svoje ljubice, naj mu še preskrbi denarja. Zaljubljenca blaginčarka mu je dala še 75.000 frankov, šele ob zaključku bilanca 15. februarja je ravnavatelj trgovskega doma opazil, da je izginilo nekaj denarja. Vložil je ovadbo. Ko je prišla policija se je delala presenečeno in označila je dva druga usuzbena, češ da bi utegnili biti kriva. Ota sta pa kaj hitro dokazala svojo nedolžnost.

Šele ko so prignali na policijo njenega ljubčka je Marconijeva priznala poveljebo iz strahu, da bi ne padel sum nanj. Sama mu ni povedala, od kod dobiva de-

strica in ki se mu je zdel prikladen za to priliko...

— Dve leti ljubiti nekoga, potem pa... Vse sem razumel, gospodična.

Odgovoril mu je kriki, ki je zvenel kakor sintetično ihtenje! — Pozor! Ustavljata!

Črni avto je zmanjšal hitrost in ustavil se je pred majhno vilo. To je bila ena tistih navidez neobljudenih vil, ki je njih zvonec vedno pokvarjen in kjer se zdi, da govore spuščene žaluzije v oknih. Ne vprašujete nas o ničemer.

Mladi parček ni preveč hitel z zapiranjem avtomobila. Smatrala sta za mnogo nujnejše poljubiti se.

— Falot! — je siknila gospodična Laura in krčevito zaihtela: — Mesec dni pred poroko! To je ničvrednež! Toda med menoj in njim je vse končano. Oh, oprostite, gospod. Toda še malo prej sem upala, da se motim... Lopov!

Laura si je zakrila obraz z rokami in krčevito zaplakala. Polagoma se je pa pripeljal v njeno bolest občutek preseñenja nad nerazumljivim molkom njenega spremljevalca. Dvignila je oči in se ustrašila, ko je zagledala Arrigo sedenečega nad volanom, kako je stiskal pesti in stokal:

— Zelo me veseli... Ah, to je grozno... Ostanite, prosim, v gotovi razdalji od črnega avta... Ne sme slutiti...

— Razumem... Oh, oprostite, prosim, zadovoljstvo je na moji strani.

— Kakšno zadovoljstvo? Pozor, na desno zavijata.

— Ne bojte se... Mislim zadovoljstvo, da sem se seznanil z vami. Oprostite, nekoliko zmedli ste me.

Gospodična Laura ni odgovorila. Nepremično je zrla na črni avto. Njene drobne pesti so bile skrčene, globoko je dihal. Tvegal je dvakrat nerodno vprašanje, ki je bilo nedolžno in ki je zvenelo kakor vprašanje zdravnika: — Ali hudo trpite?

— Strašno! Tak podlež! Ne vprašujete me! Dve leti sem zaročena z njim. Videla sem, kako je vstopil v avto z neko žensko. Ni opazil, da se mu bližam. Ne vprašujete me, prosim. Niti nebotičnika bi ne bila videla, če bi bil stopal proti njima.

Zdaj sta vozila oba avtomobila po širokem drevoredu predmestja.

— Razumem vas, — je dejal Arrigo z glasom in prizvokom, ki ga je rabil nekoč kot govornik na pogrebu starega

— Za boga, kaj vam pa je? — je vprašala.

Zdelo se je, da je zaslišala zamolklo ihtenje. Potlej je Arrigo počasi dvignil glavo in ji pokazal svoj obupani obraz. — Tisto dekle, — je dejal trpko in bolestno, — je moja nevesta. Takoj sem jo spoznal, čim je stopila iz avtomobila. Katera višja sila, gospodična Laura, je vodila vaše korake prav k mojemu avtomobilu, ko je v našem mestu toliko tisoč avtomobilov?... Ne vprašujete me o ničemer... Moja nevesta... Z drugimi mmoškimi! Kako podlo bitje je to.

Roka gospodične Laure je obvisela na Arrigovi rami. Ali hudo trpite? — je vprašalo dekle.

— Strašno! V maju bi morala biti poroka. Nikar me ne vprašujete. Čez eno uro bi se morala sestati. Srdito je stisnil pesti, da so mu v sklepih kar zaškrtale. — Oh, tako se to ne more končati. Nekaj moram storiti, nekako se moram osvetiti...

Kar so se ovile mehke roke okrog njegovega vratu in začul se je nežen glas gospodične Laure:

— Da, osvetiti se morava!

Tri dni pozneje je bil Arrigo z Lauro čaj v salončku ene izmed onih na

videz neobljudenih vil, ki je njih zvonec vedno pokvarjen in kjer se zdi da pravijo spuščene žaluzije na oknih: Ne vprašujete nas o ničemer.

Arrigo je postavil skodelico na mizo in zagotavljal Lauro strastno: — Ni mogoče ljubiti bolj vroče kakor te ljubim jaz, Laura. Odragal je oči od mizice, kakor od tehnice, na kateri je pravkar tehtal ljubezen vsega sveta in pripomnil je: — Živim s teboj tu, dušica, in vedno znova se vprašujem, ali je zunaj dan ali noč, da-li sem prišel sem pred minuto ali pred stoletjem, da-li stoji ta vila sredi mesta ali na koncu sveta. Imam občutek, da ne vem nič točnega...

Počasi je stopil k oknu ter pogledal skozi špranje med deščicami žaluzije na ulico, da bi se prepričal, da-li še stoji njegov veliki žolti avto pred vilo.

— Skratka, ljubim te tako, da morajo moje oči vedno znova iskati pot v resničnost tega sveta, kadar se izvijem iz tvojega objema.

— Ah, Arrigo, — je vzdihnila Laura.

— Če bi bila prepričana, da me resnično tako ljubiš, bi morda našla v sebi toliko poguma, da bi ti povedala, da...

GIUSEPPE MAROTTA:

Hazardna igra

Arrigo se je pripravil zopet pograt svoj veliki žolti avto, ko so se naglo odprla vrata na desni strani in k njemu je prisledlo dekle.

— Krasna blondinka, razen tega pa pravo gumijasto dekle, — je pomislil Arrigo in sam ni vedel, ali naj se bolj čudi prekrasni barvi neznankinih las ali pa njeni presenetljivi spretnosti, s katero je bila vstopila v avto. Mlada dama mu pa ni dala časa, da bi se odločil za to ali ono. Položila mu je roko na ramo in dejala očividno razburjena:

— Ime mi je Laura. Prosim vas, ne zahtevajte od mene nobenega pojasnila. Bodite tako prijazni in krenite za tem črnim avtom. Lepo vas prosim, hitro!

Arrigo je poglaval avto z ognjem, s kakršnim je zasidil d'Artagnan ostroge v boke svojega konja, ko je služil krasni dami, in dejal je:

— Ne bojte se, moj avto je mnogo hitrejši od tistega, ki ga zasledujete. Ne uide nama. Oh, oprostite, jaz sem Arrigo Manni.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prihodnji izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

Frizerji, frizerke!

Obveščam, da bom v ponedeljek 27. februarja pri »Šestici« na Tyrševi cesti imel ves dan razstavljene svoje najnovejše frizerske aparate lastne proizvodnje. Izrabite to ugodno priliko za brezobzelen ogled, da se prepričate o kvaliteti mojih izdelkov. — Nagy Géza, Subotica, izdelovanje frizerskih in mehaničnih strojev. 660

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

SLUGA

vesten, zanesljiv s primerno šolsko izobrazbo, želi zaposlitve proti majhni plači. Najraje za centralno kurjavo in za obdelovanje vrta. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Vestenc«. 657

PEKOVSKI POMOČNIK

dober delavec, ki bi raznašal tudi kruh s kolesom, dobi takoj stalno službo. — Nastop takoj. Pekarna E. Novak, Grosuplje. 655

RISARJA ZA POHISTVO

isčem. — Obširne ponudbe na Milan Zala — Beograd, Braće Jugovića 5. 644

Zavese

najlepših vzorcev ima v zalogi SEVER — Marijin trg 2. Na željo Vam zavese tudi zašijemo in namestimo.

CEPLJENO TRSJE

sorte za dolenski cviček, sadno drevje, divjake nudi — ZIHER Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci. 645

MALI OGLASI

»Slovenskem Narodu« imajo siguren uspeh! Beseda 0.50 par.

PRED NAKUPOM OBUITVE

si ogledajte naše najnovejše modele in nedeljsko razstavo. Zivko Bratkovič, Ljubljana, Igriška 3. 593

MOŠKI,

ki trpite na seksualni nevrstnosti, imate

impotenci

nezadostni funkciji spolnih žlez, duševni depresiji, poskusite

OKASA

100 tablet Din 220.— 50 tablet Din 110.— ki so jih mnogi zdravniki prekusili in so kot hormonski preparat odobreni.

LEKARNA Mr. ROZMAN

Beograd — Terazije br. 5

VINO IN SADJEVEČ

prvovrstno sortirano, od 60 l naprej razpošilja. »Posestvo« »GRIC« pri Mariboru. 18. T.

MEDARNA

Prva specialna trgovina za med. Ljubljana, Židovska ul. 6, nudi prvovrstno sortirani cvetlični med lastnega pridelka in od najizkušenejših čebelarjev po najnižji ceni. Na debelo in na drobno. 12. I

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12. 8. T

POCENILI

smo znatno vsa zimska oblačila površale. Hubertuse, perilo itd. PRESER, Ljubljana Sv. Petra cesta 14

SPALNICE

kuhinje, posteljne mreže in drugo pohištvo najceneje pri Andlovic, Komenskega ul. 34. 606

Sveže najfinejše

ribje olje

iz lekarne dr. G. PICCOLIJA v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

OGLEDATE SI LAHKO

najfinejše in najpreprostejše pohištvo, kakor ga lahko tudi naročite po načrtih, po zelo nizki ceni le pri Umetnem pohištvenem mizarstvu Ambrožič Avgust, Bled, Milno. 579

KLIŠEJE

»NOVIN VEČERJAVE«

»Jugografika« SV. PETRA NAŠE ST. 22

GOSTILNA PUTRIH priredi danes in jutri domačo zabavo s plesom. Izborna vina, gorka in mrzla jedila. Vljudno vabljeni. 678

MLADA GOSPA

čedna, nesrečna v zakonu, 1856 situiranega gospoda. — Dopise na upravo »Slov. Naroda« pod »Lepo medsebojno zaupanje«. 662

MLADA GOSPA

simpatična, globoko razočarana želi spoznati boljšega starejšega gospoda iz Trbovelj ali bližine, ki bi ji trenutno malo pomagal. Ponudbe prosim na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod šifro »Diskrecija mi je častna«. 673

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Strojepisni pouk

večerni tečaj, oddelki od 1/7. do 8. in od 1/8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščance. — Novi tečaji se bodo pričeli

3. marca 1939

Najnižja šolnina. Moderna in največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vsa tozadevna pojasnila dobite dnevno do 8. ure zvečer pri ravnateljstvu Christofovega učnega zavoda, Ljubljana, Domo-branska 15, tel. št. 48-43. 675

Otroški vozčki najnovejših modelov

Dvokolesa, motorji, tričiklji

Šivalni stroji pogreznjivi

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO

»TRIBUNA« F. BATJEL

LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Največja izbira

umetnih cvetlic

Naročila strokovno izvršuje

Milena Zor Ježek, Franciščanska ul. 8, dvorišče

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

KNAFLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

ZAHVALA

Vsem, ki so ob bridki izgubi nepozabne gospe

Josipine Volčanšek

sočustvovali z nami in drago pokojnico spremlili na njeni zadnji poti, izrekamo svojo najpriščnejšo zahvalo. Hvala častiti duhovščini za versko tolažbo, kakor tudi častitim sestram in pomočnicam za trudopolno in požrtvovalno negovanje. Hvala tudi g. d. Ahčinu in dr. Volavšku za skrbno pomoč med dolgoletno boleznijo, hvala darovalcem krasnih vencev in šopkov

Maša zadušnica se bo brala v nedeljo 26. februarja ob 9. uri v cerkvi Srca Jezusovega.

Globoko žalujoči ostali.

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

DVOSOBNO STANOVANJE s pritliklinami se odda dvema osebam blizu Mirja. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Stanovanje«. 670

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NOREC (Federhammer) mali, kupim. Ponudbe pod »52308« na Publitas, Zagreb. 671

DOPISI

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POT DO SREČE

knjigo in ostale informacije dobite zastoj, ako se obrnete na poznanega psihografologa Karmaha Zalec. 13. T

SIGUREN USPEH:

Inserirajte

V

»SLOV. NARODU«

Mislil je, da je njegova srajca bela...

Ne trudite se pri pranju z raznimi drugimi pralnimi sredstvi, ker samo z Radionom oprano perilo postane snežnobelo. Učinek Vas bo presenetil! Dobro Schichtovo milo, prepojeno s kisikom, pronica skozi tkanino in odpravi brez vsakega mrcanjanja vso nesnago. Ne zadovoljite se s sredstvi za pranje, pri katerih se morate na vso moč truditi, da postane perilo belo, temveč uporabljajte Radion, pa boste imeli z lahkoto »Radion-belo« perilo. Razložek bo očiten, če primerjate perilo. Perilo oprano z Radionom bo ostalo vedno snežnobelo. Razen tega bo bolj trpežno, ker Radion varuje perilo.

Schichtov
RADION
pere sam

LIPSKI POMLADNI SEJEM

(LEIPZIGER FRÜHJAHRSMESSE)

združen z

VELIKIM TEHNIČNIM SEJOM IN GRADBENIM SEJOM

je največji mednarodni sejem sveta in že stoletja idealni vedno vsem zahtevam časa prilagojeni sejem za nakup in prodajo.

Začetek dne 5. marca 1939. l.

Vsa pojasnila daje:

Geschäftsstelle des Leipziger Messeamts für den Balkan,

Beograd, Knez Mihajlova ul. 33, telefon 24-311 ali v LJUBLJANI:

Ing. G. Tönnies, Tyrševa 33

in MARIBOR: Banka Bezjak — Gosposka ulica 25.

Javite se do 28. t. m. radi posebnega vlaka, ki odhaja 3. marca, vožnja nazaj poljubna. Cena tja in nazaj din 605.

PREVOZ

kuriva, pohištva, strojev in raznovrstnega blaga v in izven Ljubljane z vozovi in avtomobili Vam oskrbi hitro in poceni

Špedicija Turk, Ljubljana

MASARYKOVA C. 9 (TEL. 21-57)

nasproti tovarnega kolodvora